

Veto

Studentenweekblad
van de Leuvense Overkoepelende
Kringorganisatie

nummer 3
maandag 7 oktober

Jaargang 23 - 1996-1997

algite : Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van juni tot augustus)

De KU Leuven en Aidspreventie

Kondoomautomaten binnenkort alsnog geplaatst?

Binnenkort zal het precies één jaar geleden zijn dat de KU Leuven met zijn officieel standpunt inzake aidspreventie naar buiten trad. Sensibilisering van de studentenpopulatie is belangrijk en kon-

dooms spelen een belangrijke rol in de preventie van aids, zo stelde de KU Leuven in haar persbericht. Seksualiteit zou moeten samengaan met een duurzame liefdevolle relatie tussen twee partners. In deze optiek vond de KU Leuven de plaatsing van kondoomautomaten in de academische gebouwen niet opportuun, maar ze zou zich niet verzetten tegen de plaatsing in studentenrestaurants en in het universitair sportcentrum. Voorlopig staat er daar nog niks. Maar daar zou dus binnenkort verandering in kunnen komen.

Het minste wat je hierover kan zeggen is dat de houding van de KU Leuven dubbelzinnig is. Het is precies de tweeledige formulering die de KU Leuven toelaat tot op heden de vraag naar de in december vorig jaar beloofde kondoomautomaten van zich af te houden. Dit alles ondanks de pleidooien vanuit de studentenbeweging. Tot vorige week leken de smeebedden van de Loko-mensen echter weinig tot geen gehoor te krijgen in de hoogste universiteitsregioenen. Plots vertrouwde een door-gaans goed ingelichte bron Veto echter toe dat een plaatsing van de automaten voor de zeer nabije toekomst zou zijn.

In het licht van enkele recente gebeurtenissen doet deze uitspraak op zijn minst een aantal vragen rijzen. Toen het Vlaams Aidscoördinaat (Ipac) vorige week nog in samenwerking met de Vlaams ministerie van Gezondheidsbeleid een sensibiliserings-actie rond de problematiek wenste te organiseren, bleek deze immers nog de nodige Leuvense tegenwind te krijgen. De campagne had als doel informatie te verstrekken over veilig rijden en condoomgebruik. Dit alles zou gebeuren aan de hand van vier acties. Men zou affiches verspreiden, een 'vrijbewijs' in het Student Welcome Pack meegeven, een 'Veilig vrijen toernee' maken met de Kondomobiel en aan de geïnteresseerden vormingspakketten verkopen. De campagne had de bedoeling zoveel mogelijk eerstejaarsstudenten te bereiken in zoveel mogelijk hogescholen en universiteitsteden. Een aantal katholieke hogescholen, de KU Brussel en de KU Leuven konden zich echter niet in de hele campagne vinden. Reden: een te gevoelige materie.

Vrijbewijs

Zo slaagde het vrijbewijs er als eerste niet in het fiat van onze academische overheid te verkrijgen. Hoewel het vrijbewijs in kwestie niet meer inhield dan een kaartje in de vorm van een rijbewijs, aangevuld met condoom, glijmiddel en een folder over veilig vrijen, keurde men het op academische raad af. De reden die men gaf was de volgende: "Kondooms zijn goed als preventie, en voor de mensen die het wensen. Het is echter overbodig alle nieuw-

'Hitler gepost' is een opzienbarende tentoonstelling over de rol van postzegels in de Nazi-propaganda. Te zien in de Romaanse Poort, te lezen in Veto. Pagina 5.

KU Leuven minder interessant voor nieuwe studenten

Aan een voortdurend stijgend percentage nieuwe inschrijvingen aan onze Alma Mater lijkt nu wel een einde te komen. Voorlopige sifers wijzen op enkele merkwaardige evoluties: zo vluchten de Nederlanders massaal naar onze oosterburen of blijven ze bij mama thuis. Er is ook een 'vlucht' naar de VUB merkbaar: daar is de richting Krimnologie een stijgend succesnummer, dat deels te verklaren valt door de hele media-heisa rond de zaken Cools en Dutroux. Als hier maar geen nieuwe 'moral majority' ontkiemt! Het mannenbastion, dat de universiteit van oudsher toch is geweest, wordt sinds dit academiejaar gesloopt: zowel aan de VUB als aan de KU Leuven is de meerderheid van de studenten vrouw. Deze vrouwen vertonen echter nogal conservatieve trekjes: ze blijven vooral kiezen voor de zorgverstrekkende richtingen zoals Geneeskunde, Farmacie en Sociale en Culturele Agogiek. Daarnaast wijden ze zich aan Kunstwetenschappen, talen en Psychologie. Meer uitvoerige inschrijvingsberichten vind je op p. 4.

(lp/ab)

WELKOM IN DE TOTAAL VERNIEUWDE ALMA 2

Donderdag 10 oktober

middag én avond:
Gratis glas bier of wijn
bij elke maaltijd!

avond:
Candle-light dinner
met Mike Egan

ALMA

bakken studenten aan de KU Leuven met een condoom op te zadelen. Een groot aantal mensen wenst dit immers niet." Toch een bedenkelijke houding indien men er het bovenaan geformuleerde standpunt nog eens op naleest.

Loko, de Leuvense overkoepelende kringorganisatie, ging hier dan ook niet mee akkoord. Op de informatiebeurs, die de vorige week voor de nieuwe eerstejaarsstudenten organiseerde, nodigde ze dan ook het Ipac uit. Terecht, zo bleek, want op twee dagen tijd bezochten Achthonderd mensen de stand van het Vlaams Aidscoördinaat. Honderdtachtig studenten legden een 'vrijkamen' af. Zij bleken dus wel geïnteresseerd te zijn. De mensen van het Ipac waren echter niet helemaal tevreden. Er werden namelijk vooral vrijkamsamen afgelegd. Voor de rest kocht men niets, noch ging men dieper in op de materie. Zo kwamen er geen bijkomende vragen naar informatie of naar plaatsen waar men met zijn problemen terecht kon. Uit de testresultaten kan men tevens ook afleiden dat er nog steeds veel misverstanden bestaan rond het hele Aidsvraagstuk. Bovendien bleek een heel aantal studenten nog steeds gevoelig voor het onderwerp. Dit kon men afleiden uit de vele rode wangen die het standje wat meer kleur gaven.

Kondomobiel

Ook een ander onderdeel van de campagne, de kondomobiel, bleek bij de academische overheid de nodige argwaan

vervolg op p. 3

binnenin

E40

3

Wat voorafging aan het verschrikkelijke ongeval: "Commilitones, deze chauffeur hier zit niet alleen links in de bus, hij denkt ook nog eens links te moeten staan. Maar man toch, hij zit helemaal niet representatief. Als veertig KVHV'ers zeggen dat Diksmuide naar rechts is, dan zal het wel zo zijn zeker!"

Nicaise

8-9

"Gij zijt helemaal niet representatief. Vorig jaar bijvoorbeeld hebt ge alleen maar sympathieke negers geïnterviewd. Dan vraag ik u: waar zijn al die barbaren uit de Kongoboeken van Manu Ruyslinck? En waarom nooit een artikelletje over vendelzuwaaien?"

Heel veel studenten doen dat. Kijk maar naar de lizerbedevaart, met al die jonge gasten in beeld. Jaja, bij ons is er niemand die de Veto nog leest", aldus Michel "Dien avond en die rose ballietten" Nihoul, priester-dichter-erepreses van Anafabatica.

Crash Landing

12

"Ge zijt daar nu met twee vrouwen aan de top van Veto. Er gaat nu toch eindelijk eens iets inkomen over kantklossen, hoop ik?" (vraag van meester Johnny Footballhero, kringraad-vertegenwoordiger voor Psychologica, na rijp beraad met de meerderheid van de heilt van de achterban (= een)).

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 'S Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen), wat overeen komt met ± 1,5 geïkete bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Termunck

In zijn uiteenzetting naar aanleiding van de opening van het academiejaar, had de rektor het onder andere over het 'Research and development'-programma (zie vorige Veto). Daarbij stelde hij dat "het zou getuigen van weinig toekomstgericht denken, indien nutteloze proceduregevechten de wording van dit (industrie)park, zijnde Termunckveld, en dus de economische valorisatie van onderzoeksresultaten in de weg zouden staan." Los van het op zich al verwerpelijke karakter van de veelal nog willekeurige 'pro-baksteen' gewestplanningen, kan men zijn vragen hebben bij de vermeende nutteloosheid van concrete of gelijkaardige procedures voor de Raad van State. Wat echter nog meer de wenkbrauwen doet fronsen, is het feit dat de rektor eigenlijk de strijd voor het behoud van waardevolle open ruimte "weinig toekomstgericht" pleegt te noemen. Het tegendeel lijkt waar. Een realistisch kijkje bij de buurlanden is voldoende om echt te beseffen hoe weinig open ruimte ons landje nog rest. Ijveren voor het

behoud ervan, is ijveren voor een gezond leven en een (broodnodige) gezonde geest, ook en misschien vooral voor de volgende generaties. En dit lijkt toch bij uitstek toekomstgericht! Of: in welke toekomst wil de rektor ons graag zien leven?

Steven Dupont, 3de lic. Rechten

Politiek en 'différance'

In het informatieve 'Koning, keizer, admiraal, Leuven erkent ze allemaal' (Veto 2) wordt kritisch gesuggereerd dat bij de toekenning van eredoctoraten "de politiek nooit ver weg is." In de volgende paragrafen wordt deze enigszins boude bewering toegelicht aan de hand van de gevallen Juan Carlos (koning) en Alan Greenspan (voorzitter van de Federal Reserve), die beide de bullen mogen ontvangen op 2 februari 1997. In een derde bewering wordt de toekenning van het eredoctoraat aan Martha Nussbaum (filosofe) geduid; de verwijzing naar de politiek wordt niet

uitgewerkt, zij het dat in deze paragraaf de naam van Herman De Dijn wordt vermeld, een naam die ondertussen voor velen synoniem is geworden van een soort verlicht konservatisme of traditionalisme van verdacht kerkelijke signatuur... (Cfr de controvertsen in de nationale media)

In een laatste paragraaf wordt de zaak van Philippe Herreweghe (dirigent) onder de loep genomen, en hier luidt dat "deze nominatie waarschijnlijk de enige niet-politieke benoeming is."

Geheel onbesproken blijft echter de benoeming van Zewail (femtochemie) (opvallend is, dat de voornaam van deze geleerde niet vermeld wordt: alsof hij/zij er geen draagt). Uiteraard lijkt het moeilijk om in het geval een eksakte wetenschapper een verwijzing in te voegen naar de politiek, zoals nochtans in de tweede paragraaf is aangegeven. Nochtans!

De schrijvers van het verhelderende stuk zijn de gevangenen geworden van een bijna voorkritische invulling van politiek, die hen heeft verhindert eksakte wetenschap en politiek met elkaar te liëren, en het hen moeilijk heeft gemaakt de vrije kunsten op hun politiek randvoorwaarden te bevragen. Daardoor moesten zij zich wel beperken tot een vorm van triviaalkritiek: Juan Carlos en Alan Greenspan zijn uiteraard makkelijk identificeerbaar als personages op een zeer politieke scène. Maar of dit een interessante invulling geeft aan de affirmatie van paragraaf twee ('politiek nooit ver weg bij de benoeming van eredoctoraten aan de KU Leuven') is hoogst onwaarschijnlijk... Heeft de politiek zich immers niet teruggetrokken uit die scène die voor politiek doorgaat? Is de politicus niet eerst en vooral een gezicht in de media geworden?

Bart Buseyne, literatuurwetenschap

column

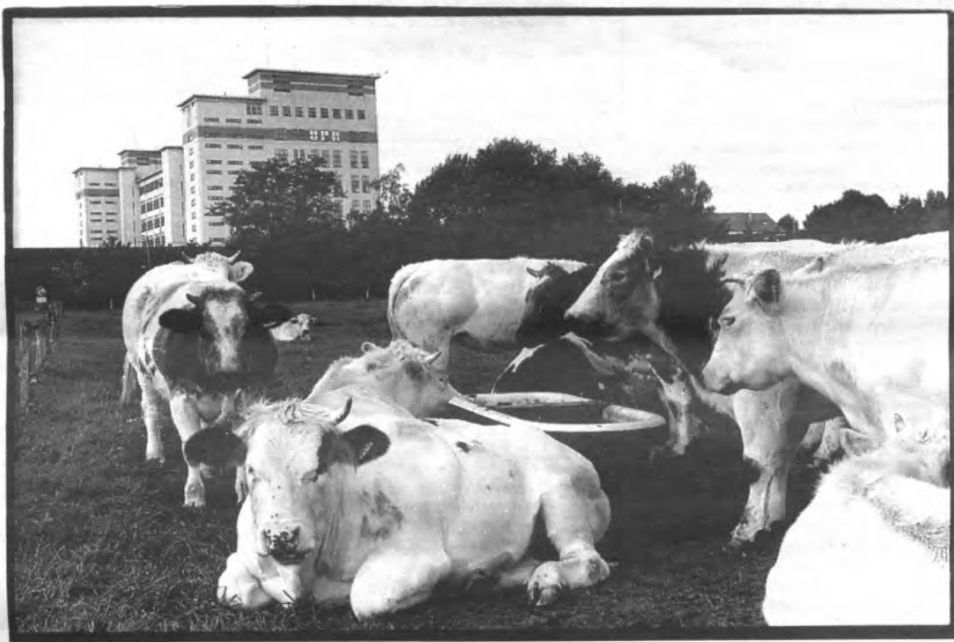
Het was bij ons de gewoonte dat Hiedereen die links van de 'Zwarte Beek' woonde niet de Scouts maar de KSA verwoegde... "Kak Stinkt Altijd" zei de concurrentie daarover maar dat maakte ons niets uit want wij, de 'Keizerlijke Seks Aktivisten', hadden een veel schoner lokaal dat nog geschilderd was door de 'Kring Der Wijzen', waarvan wijlen mijn grootvader Karel voorzitter was! Dat geklad met oranje en blauw, de kleuren van deze hoogkristelijk geïnspireerde organisatie, gebeurde op een zondagnmiddag na het Grote-Venenkamp, met veel bier en geforseerd grappig doen. Onze pa was daar niet aanwezig. Die was hard bezig met een jaarling die op vier inkomsten al drie prijzen gevlogen had en ik ging daar, toch mijn biezen pakken. Het was na ons verblijf in de Hoge Venen dat ik dit onomkeerbare besluit genomen had! Ik had daar heel de tijd grappig staan doen om 1 keer, niet meer! 1 keer!, met de felbegeerde trofee der 'Kamps Grappigste Knaap' te pronken, een trofee die elke morgen na het zingen van het ochtendlied werd uitgedeeld... Ik heb hem nooit mogen ontvangen, hoewel ik er — gezien mijn aangeboren talenten ter zake — weldegelijk recht op meende te hebben. Het was daarentegen Blokdijs Bram die telkens weer in de prijzen viel en die was niet grappig! Hij had alleen een schiefsmoelwerk én, belangrijker, bleek geboren uit de schoot der politiek!, zijn pa was Schepen der Kultuur!, hij organiseerde tenminste elk jaar de grote duiventombola...

Ik ben het daar dus afgestapt. Trouwens, we konden thuis niet langer ongestoord naar de 'Flying Doctors' kijken, want de leiding kwam elke keer om acht uur stipt op vrijdagavond aanbellen om zich bij ons een stuk in hun voeten te zuipen alvorens ze naar de 'Calypso', een ontmoetingsruimte onder de kerk, trokken. En dat zat daar dan maar af te geven op de 'populaire cultuur'... En op een gegeven moment is onze pa uit zijn krammen geschoten en heeft hen zonder boe of ba gewoon aan de deur gezet en 'dat ze hun pinten ergens anders konden gaan drinken!' Enfin, die zondag ben ik niet geweest. En die erna ook niet meer. De vrienden daar waren toch niet zo dik...

Populaire cultuur! Sinds ik hier ben durf ik niet goed meer liedjes te zingen op mijn fiets. Na een week heb ik begrepen dat 'Nobelprijs' niet meteen ieders favoriet is... en ik dacht, "daar moet ik iets aan veranderen", en daarom ben ik naar een 'junglefuij' geweest. Ik heb daar gesproken met Frank, een kerel die samenwoont met twee nudisten en na veel vieren en vijven legde hij zijn arm rond mijn schouders en geheel in de jungle-traditie, zo van "Me tarzan, you Jane?" vroeg hij of ik niet meeding naar zijn kot want ik zou daar de nacht van mijn leven meemaken! Ik ben dan naar buiten gelopen want bij ons spreken ze al schande als er in de Calypso een joint gerookt wordt. En terwijl ik daar aan mijn fiets stond te frunniken zag ik hem opnieuw, na zes jaar, en hij herkende mij onmiddellijk. Bram Blokdijs. We stonden wat te zeveren over vroeger en op een gegeven moment zei hij: "Vindt ge nu niet dat deze muziek u doet voelen dat ge ballen aan uw lijf hebt?" en ik lachte een beetje groen en op mijn fiets dacht ik "ballen wel ja, nu is het alleen zaak er iets mee te doen..."

Frans Malleman

Philipsgebouwen dan toch gesloopt?

(foto Frank Viaene)

Als alternatief voor fuifzalen in het centrum van Leuven wordt wel eens verwezen naar de feestzaal in de oude Philipsgebouwen. Als de kringen hun fuiven daar zouden organiseren, zou dat de rust en vrede in de binnenstad ten goede komen, zo betogen onder meer de tegenstanders van de vernieuwde Lido. De studentenbeweging heeft zich steeds verzet tegen die redenering, en krijgt nu steun uit onverwachte hoek. Een onderzoek, uitgevoerd door de KU Leuven, toont aan dat de aanpassing van de Philipsgebouwen tot fuifzaal tientallen miljoenen zou kosten.

Het onderzoek in kwestie werd uitgevoerd door professor Thoen van de dienst akoestiek, in opdracht van de Stad Leuven. Thoen wijst erop dat nog heel wat aanpassingen nodig zijn om de zaal conform te maken aan de normen van Vlare II. Die stellen ondermeer dat het geluidsnivo buiten de zaal gemeten niet meer dan 28 decibel mag bedragen.

De kosten van die aanpassingen moeten nog berekend worden door de stadsarchitect, maar volgens milieu-ambtenaar Bruno Dewelde zou het gaan om ettelijke tientallen miljoenen. In dat geschatte bedrag zijn investeringen op het gebied van elektriciteit en andere nutsvoorzieningen nog niet eens inbegrepen. Er zouden ondertussen al stemmen opgaan om de gebouwen dan toch maar te slopen.

(mg)

Rondleiding voor eerstekenners gaat langs E40

Uorige week woensdag verschenen de zes beklaagden in de zaak van de bezetting van de E40 voor de korrektonele rechtbank van Leuven. Na de Lokobetoging tegen elke vorm van studentenbeperking van 11 november 1995 waren zo'n honderdvijftig studenten doorgestoten tot aan de E40, waar zij gedurende enige tijd de weg blokkeerden. Een vijftig studenten werden daarbij administratief voorgeleid en tegen zes andere werd er een proces-verbaal opgesteld. Zij moeten zich verantwoorden voor het belemmeren van de openbare weg en voor het zich als voetganger begeven op een autoweg. De openbare aanklager eist een opschorting van de straf. Op woensdag 30 oktober doet de rechter een uitspraak.

Een dertigtal studenten kwamen woensdagmorgen opdagen voor het gerechtshof om hun steun te betuigen aan de zes studenten die die ochtend voor de rechter moesten verschijnen. De aktievoerders van allerlei pluimage hadden een spandoek met zich mee met zo'n vijfhonderdtal handtekeningen van sympathisanten die de vrij-spraak voor de zes beklaagden eisten. Na lang wachten en een eerste moraliserend vingertje van de rechter, waarin hij verwees naar de goede oude tijd en de vroegere katen-muisspeltjes tussen ordehandhavers en studenten, kon het proces dan eindelijk van start gaan.

Braaf

De openbare aanklager begon met een pleidooi over het respect voor de democratische werking van onze samenleving. Daarbij stelde hij dat de studenten hun boekje te buiten zijn gegaan en dat de betoging zijns inziens niet echt ontbonden is geweest zoals afgesproken was. Toch was hij van mening dat er geen kwaad opzet in het spel was en bijgevolg pleitte hij voor een opschorting van de straf. Bij een

opshorting van de straf wordt er geen straf uitgesproken indien de beklaagden in een tijdspanne van drie tot vijf jaar, naargelang de uitspraak van de rechter, geen gelijkwaardig strafbaar feit begaan.

Alles leek erop te wijzen dat de rechter zich al een duidelijke mening had gevormd over de beklaagden en zijn verbazing was dan ook des te groter toen één van de studenten de tenlastelegging in twijfel trok. De studenten vonden dat de sit-in op de autoweg niet uit zijn kontekst mocht getrokken worden, waarop ze in het kort de heersende sfeer op het moment van de aktie weergaven. Al jaren hing de bedreiging van studentenbeperkende maatregelen voor potentiële geneeskundestudenten als het zwaard van Damokles boven het hoofd van de studentenbeweging. Het leek er steeds meer op dat de strijd gestreden was, de artsensyndikaten hadden hun slag thuisgemaakt, wetenschappelijke studies werden overbodig, kranten werden de spreekbuis van de artsensyndikaten en studenten konden zich niet meer mobiliseren. Het was dus in een sfeer van frustratie en onbegrip dat men nog een verwoede poging ondernam om de publieke opinie wakker te schudden. Bijna een jaar later is er een studentenbeperking gestemd en wordt er nog enkel gediskussieerd over de modaliteiten van het ingangsexamen.

Vierhonderdenzes

De twee advokaten die de verdediging van de zes beklaagden op zich genomen hadden stelden in een eerste instantie dat de rechten van de verdediging geschonden waren en dat ze bijgevolg betwijfelden dat er sprake kon zijn van een eerlijk proces. In een sterk pleidooi stelden ze de onpartijdigheid van rijkswachtkapitein Derycker, die het onderzoek leidde, in vraag. Uit verschillende uitspraken van de betrokken functionarissen blijkt duidelijk dat hij niet getuigt van de nodige neutraliteit ten opzichte van bepaalde beklaagden, zo zou hij tegenover één van hen gesteld hebben: "Ik zal u kraken". Verder staat het proces-verbaal vol met insinuaties en geeft Derycker blijk van een ongeëvenaarde verbeelding. In het strafdossier omschrijft de rijkswachtkapitein

studenten door.

Preventie

Ook de afficheverspreiding blijkt op weerstand te stuiten. Indien de mensen van het Ipac de waarheid spreken, zijns er naar iedere fakulteit twee soorten affiches verstuurd. Eén affiche heeft als leuze: "Aids kent geen heresamen" en toont een lege aula. De andere affiche maakt de doelstellingen van de 'Veilig Vrijen toernee' bekend. Gezien het feit dat er tot nog toe nergens soortgelijke affiches werden opge-merkt, mag men gerust stellen dat de problematiek gevoelig ligt, zelfs indien het enkel over de affiches gaat. Waar blijft de beloofde verantwoordelijkheid van de KU Leuven inzake sensibilisering van de Aidsproblematiek?

Het minste dat men kan stellen, is dat de akties van het Ipac nooit de volledige goedkeuring van het rektorat kregen. Nochtans misten de akties hun doel niet. Enerzijds werden er een heel aantal eerstejaarsstudenten bereikt. Anderzijds zijn er opnieuw een aantal mensen gsensibiliseerd rond de Aidsproblematiek. De akties waren voor een aantal mensen van Sociale Raad bovendien de aanleiding om nog eens

bepaalde beklaagden als personen die extra gevolgd moesten worden, als volksmenners en als leden van subversieve organisaties. Het is ook vanuit die vooringenomenheid dat één van de beklaagden pas een half uur na de ontruiming van de E40 werd opgepakt "om hem eens zwaar onder handen te nemen". Tenslotte betwijfelden de advokaten dat er sprake was van enig verzet tijdens de ontruiming van de E40, aangezien deze slechts twee minuten duurde.

Blokkade

De studenten worden vervolgd op basis van artikel 406 van het strafwetboek, dat stelt dat het kwaadwillig belemmeren van de openbare weg strafbaar is, en op basis van een KB dat de toegang tot de autosnelweg voor voetgangers, optochten, betogers, enzovoort ontzegt. De betrokken advokaten betwijfelden echter dat het art. 406 van het strafwetboek in deze zaak van toepassing is, wat het KB betreft vragen zij een vrijspraak omwille van de aard van de overtredding. De advokaten verwezen naar de parlementaire diskussie die de invoering van het art. 406 voorafging, en waarin duidelijk gesteld werd dat het niet de bedoeling is om

afbreuk te doen aan het stakingsrecht of het recht op vrije meningsuiting. In de hele diskussie werd zelfs eksplicit verwezen naar 'pacifistische betogers die op de openbare weg gaan neerzitten'. Het is dan ook betreurenswaardig dat men in steeds meer rechtzaken dit wetsartikel wil misbruiken om pacifistische aktievoerders te kraken. Het recht op vrije meningsuiting en het recht tot betogen zijn, in tegenstelling tot het recht op de vrije verplaatsing, grondwettelijk vastgelegd.

Bij de kortstondige blokkade van de autoweg werden de auto's met behulp van zaklampen voorafgaandelijk op de hoogte gebracht van de belemmering en de aktievoerders zijn pas de baan opgegaan toen de eerste wagens stilstonden. Bij de sit-in zijn voor het overige geen hulpmiddelen gebruikt en geraakte er ook niemand gewond. De advokaten sloten hun betoog dan ook af door te stellen dat het hier ging om een verantwoorde en goed voorbereide aktie met te verwaarlozen risico's. Een aktie die zonder de persoonlijke gedrevenheid van de heer Derycker geen gevolg had gekend. Voor de beklaagden wordt het nu nog enkel ongeduldig wachten op de uitspraak.

Thierry Laenen

BETOGING: SHORTCUT VIA E40

op zoek te gaan naar het bovenstaande, officiële standpunt van de KU Leuven en de vraag naar de plaatsing van de kondoomautomaten opnieuw te stellen. Belofte

maakt schuld...

Wim Van der Meersch

Tussen 16 en 17 oktober zal de kondoombil door de Leuvense straten toeren.

Opvullertje

Dit kadertje bleef bijna leeg, wat erop wijst dat er bij Veto nog steeds een schrijnend tekort bestaat aan pannelikkers die zich compleet, onvoorwaardelijk, volledig, van kop tot teen, met hart, ziel en lever, en alles wat zich daarrond beweegt willen vastnagelen aan onze redaktielokalen op de 's Meiers nummer 5. Allen daarheen!!!!

Inschrijving nieuwe studenten KU Leuven daalt

De eerste cijfers over het aantal inschrijvingen aan de Vlaamse universiteiten lopen stilaan binnen. Een aantal tendensen zijn reeds zichtbaar, zoals de toenemende interesse voor Humane Wetenschappen. De studentenpopulatie zit volgens de voorlopige gegevens duidelijk in de lift. Opmerkelijk is dat de KU Leuven het meeste terrein verliest ten opzichte van andere Vlaamse universiteiten wat het aantrekken van nieuwe studenten — de zogenaamde generatiestudenten — betreft. En de goede verstaander heeft maar een half woord nodig: elke nieuwe student betekent extra subsidies in het laatste van de unief en daar wordt dus duchtig over gebakkeleid.

Voor de KU Leuven zijn de cijfers nog niet definitief, aangezien de inschrijvingen pas sindsdien op 18 oktober. Toch kunnen we aan de hand van het aantal nieuwe eerstejaarsstudenten al enkele opmerkelijke tendensen vaststellen. Rechten is de sterkste dimmer met een winst van twaalf procent tegenover vorig academiejaar. Daartegenover staat een daling van tien procent van het aantal generatiestudenten in de faculteit Economie, terwijl Romaanse Talen een groei kent van tien procent. Het totaal aantal nieuwe eerstejaarsstudenten in de Humane Wetenschappen blijft daarmee status quo.

De richting bio-ingenieur lijkt wat van haar sukses van de vorige jaren in te moeten, daar daalt het aantal inschrijvingen met twaalf procent. De richting ingenieur-architect wint aan interesse en boekt een vooruitgang van veertien procent, terwijl het aantal burgerlijk ingenieurs min of meer stabiel blijft.

Procentueel gezien zit de richting scheikunde in een supersnelle lift, zomaar eventjes 69 procent meer inschrijvingen. Vertaald in aantallen zijn de cijfers echter heel wat minder spectaculair: van 26 naar 44 nieuwe eerstejaarsstudenten.

Exit

De daling van het aantal geneeskunde-studenten met tien procent wordt merkwaardig genoeg veroorzaakt door het massale afhaken van de Nederlanders, dit terwijl het aantal Vlamingen in die richting toeneemt. Die exodus blijkt trouwens een algemene trend te zijn in zowel Leuven, Gent als Antwerpen. Professor Van Gerven, koördinator studentenbeleid, oppert een aantal mogelijke verklaringen. Vanaf dit jaar heeft men de quota voor biomedische studenten in Nederland opgetrokken, waardoor er meer studenten toegelaten worden tot de geneeskunde-opleiding. Een tweede element is het feit dat onze noorderburen meer dan vroeger de Duitse universiteiten gaan opzoeken. Dat is nogal merkwaardig, aangezien in Duitsland een toelatingsproef moet afgelegd worden. Een derde mogelijke verklaring is zeker de meest in het oog springende: "negatieve geruchten over de slechte behandeling van Nederlandse studenten in de Leuvense universiteit stad zou jonge potentiële studaxen van boven de Moerdijk afschrikken" aldus Van Gerven. In Gent, waar maar liefst één derde minder Nederlanders dan verleden jaar neerstreek, wordt daar nog aan toegevoegd dat de heisa over een numerus clausus voor geneeskundestudenten bij onze noorderburen wel eens de indruk zou kunnen gewekt hebben dat dit reeds realiteit was.

Het aantal vrouwen in zogenaamde "zorgverstrekkende richtingen" neemt gestaag toe. Zo is het overgrote deel van de

generatiestudenten in geneeskunde van het vrouwelijk geslacht. Maar het meest opvallend gegeven komt van de VUB, die een stijging met 43 procent van het aantal vrouwelijke studenten meldt.

Enkele studierichtingen blijven tipisch vrouwelijk, zoals romaanse talen (92 procent aan de VUB), psychologie, sociale en kulturele agogiek, kunstwetenschappen en farmacie. Tipische mannenrichtingen zijn nog altijd informatica, burgerlijk ingenieur en handelsingenieur.

Dutroux

Enkele andere opmerkelijke statistieken: aan de VUB neemt het aantal kriminologen toe met zomaar eventjes 60 procent. Volgens rektor Els Witte is dit een duidelijk gevolg van de zaken Cools en Dutroux "die op een diepe crisis van ons rechtstelsysteem wijzen". Blijkbaar voelt een groot deel van de eerstejaars zich geroepen om daar eens orde op zaken te gaan stellen. Diensthoofd studie-advies aan de VUB, Luc Van Wan-

zele, treedt rektor Witte bij: "Heel wat studenten weten nog niet voor welke richting ze zich willen inschrijven wanneer ze aanschuiven in het inschrijvingslokaal. Het is dan ook niet verantwoord dat de huidige actualiteit zo'n impact heeft op hun definitieve beslissing."

In Leuven blijken de 'affaires' niet zo'n grote invloed te hebben. Alhoewel er beduidend meer vraag naar informatie was over de studierichting criminologie, blijft het aantal ingeschrevenen stabiel. Frank Hutsebaut, hoogleraar bij het Instituut voor Strafrecht aan de KU Leuven, wijt de explosieve stijging van het aantal kriminologiestudenten aan de VUB inderdaad aan de actualiteit, de aandacht voor criminologische problemen in de pers, en aan een vrij gunstige arbeidsmarkt voor afgestudeerde criminologen.

Burgerlijk

Ook het aantal studenten burgerlijk ingenieur-architect aan de VUB stijgt significant, met zomaar eventjes honderd-en-acht procent. In Gent gaan ze van eenenzestig naar vierenzeventig generatiestudenten. In Leuven behoort de richting ook tot de stijgers met een winst van veertien procent. De 'burgies' mogen in Leuven rekenen op lichte terreinwinst, die te danken is aan de campagne van de Vlaamse Gemeenschap en Fabrimetal. Toch pleit de industrie voor nog meer burgerlijk ingenieurs. Rektor Oosterlinck wijt de relatief geringe belangstel-

	'95-'96	'96-'97 (generatiestudenten)
Rechtsgeleerdheid	540	+12%
Economie	548	-10%
Geneeskunde	538	-10%

Lorin Parys

Philipsproject van Kultuurraad eindelijk in de startblokken

Lampenplan voor een tentoonstelling

Volgens de Stucbrochure zou de tentoonstelling die Kultuurraad rond het werk van de Chinese kunstenaar Leopold Liou in de Philipsgebouwen gaat organiseren, op 3 november geopend worden. Niets is minder waar. Een maand geleden besliste het schepencollege dat de Philipsgebouwen principieel ongeschikt zijn voor dergelijke evenementen, terwijl de organisatie van de tentoonstelling al grotendeels op poten stond. Uiteindelijk komt de tentoonstelling er nu toch, door bemiddeling van enkele schepenen, zij het drie maanden te laat.

Of het nu gaat om het stadsbestuur dat zijn beloften niet nakomt, of om Kultuurraad die overhaast te werk is gegaan, is niet zo belangrijk. Veel fundamenteeler is dat het erop lijkt dat het overleg tussen stad en studenten er niet in slaagt om het communicatieprobleem tussen beide partijen op te lossen.

De tentoonstelling, door Kultuurraad 'Art of Fate' genoemd, is één van de losse projecten die Kultuurraad dit jaar organiseert, naast het klassieke Ithaka. De bedoeling ervan is tweeledig. Om te beginnen staan de schilderijen centraal van de Chinese kunstenaar Leopold Liou, die in Leuven filosofie heeft gestudeerd. Bovendien wil Kultuurraad ook een andere manier van exposeren uitproberen, en de lokatie actief bij de tentoonstelling betrekken. Daarom zocht men een groot gebouw met een aparte uitstraling, dat liefst ook een aantal weken beschikbaar is. Veel keuze heb je dan niet in Leuven, en de vijf jaar leegstaande Philipsgebouwen waren dan ook een vanzelfsprekende optie.

Deze ideeën bracht Kultuurraad in mei naar voren op het overleg tussen de Stad Leuven en de studenten, het laatste van het vorige academiejaar. Daarop zelf gemees-

ter Tobback dat de Philipsgebouwen zeker vrij waren, en in principe ook beschikbaar. In het officiële verslag van het overleg staat bovendien dat de stad in geval van problemen een alternatieve lokatie zou helpen zoeken.

Dialoog

Met deze beloften en een positief advies van de technische dienst van de Stad Leuven in het achterhoofd, sloegen de studenten van Kultuurraad aan het werk. Het project werd uitgewerkt, en er werden studenten architectuur bij betrokken, die voor een optimale interactie tussen Liou's werken en de derde verdieping van de Philipsgebouwen moesten zorgen. Het dossier werd opgesteld, en de aanvragen naar de betrokken stadsdiensten, waaronder de politie, verstuurd. Dat is ten slotte de standaardprocedure.

Eind juli doken dan de eerste problemen op, toen bleek dat de politie over het project een negatief advies had uitgesproken. De precieze inhoud daarvan is nooit aan Kultuurraad meegedeeld, onder de 'geruststellende' woorden dat het slechts een advies was, en dat enkel de uiteindelijke beslissing van het stadsbestuur bindend was. Peter Dhondt (Kultuurraad): "Zo wordt natuurlijk elke dialoog onmogelijk. Het is niet mogelijk om inzage te krijgen in een advies vóór er een definitieve beslissing wordt genomen. Tussen het advies en de beslissing kan trouwens nog een hele tijd verlopen, waarin wij concreet niets kunnen doen. We hebben alleen informatie uit de tweede hand gekregen, die de verwarring alleen nog groter heeft gemaakt. Mocht men ons ongelicht hebben over de problemen, dan hadden we samen naar een oplossing kunnen zoeken."

Eind augustus sprak het schepencollege definitief zijn njet uit over de tentoonstelling in de Philipsgebouwen. Peter Dhondt: "Ook nadien hebben we nooit een officiële

ling voor de studierichting aan het feit dat jongeren meer een studie kiezen die hen "interesseert", terwijl dit vroeger eerder in functie van de toekomstperspektieven gebeurde. Het blijft natuurlijk een feit dat de richting wiskundig georiënteerd is en op die manier behoorlijk wat studenten afschrikt.

Wedstrijd

Het is nog te vroeg om een totaalbalans van alle inschrijvingen op te maken, maar we kunnen ons toch reeds aan een status quo van het totaal aantal Leuvense studenten verwachten. Aan de VUB is er een stijging van het aantal studenten met maar liefst achtenwintig procent, terwijl de Gentse universiteit dit jaar een groei van ongeveer vier procent voorspelt, wat betekent dat de universiteit in acht jaar zeventig procent groter zou geworden zijn. Dit brengt het aantal Gentse studenten op meer dan 20.000, het studentenaantal aan de VUB op ongeveer 8.240 en aan de KU Leuven op grosso modo 27.000. Deze cijfers zijn echter zeer voorlopige ramingen, de officiële cijfers volgen later. Leuven scoort relatief gezien het slechtst van de drie grote Vlaamse universiteiten wat betreft het aantrekken van nieuwe studenten. Het marktaandeel van de KU Leuven van generatiestudenten loopt terug van 43,8 naar 37,9 procent, maar de universiteit heeft in absolute cijfers nog altijd het grootste aantal nieuwe studenten, 5.323. Wij polsten professor Van Gerven hierover maar die gaf liever geen commentaar "tot de hele wedstrijd was uitgelopen en tot er zekerheid bestaat over de cijfers van de andere universiteiten".

Lorin Parys

argumentering van het schepencollege kreeg. Uit gekleurde tweedehandsinformatie hebben we vooraf kunnen opmaken dat het advies van de politie heel negatief was. Ze hadden schrik dat de toeschouwers zich niet tot de derde verdieping van het Philipsgebouw zouden beperken en rondlopen op andere plaatsen. Maar ook het advies van de technische dienst was niet over de hele lijn positief. Er waren namelijk problemen met de sanitaire voorzieningen, omdat we bij de tentoonstelling een praatkafé willen inrichten. Ook hier is er nooit een dialoog mogelijk geweest. De beslissing werd ons zonder verdere uitleg schriftelijk medegedeeld. Bovendien vragen we ons af hoe het kan, dat op het bewuste schepencollege de beslissing over een kultuurkwestie werd genomen terwijl de schepenen van kultuur, Carl Devlies, niet aanwezig was."

Op het eerste stadsoverleg van het nieuwe jaar, op zeventien september kwam de kwestie weer ter sprake. Burgemeester Tobback zelf had andere verplichtingen, maar zijn positieve houding op het vorige stadsoverleg werd door de schepenen Brepoels, Jiroflé en adjunct-stadsekreteraris Debie bevestigd. Tegelijk werd beslist om de zaak op het volgende schepencollege weer naar voren te brengen. Op dat schepencollege reageerde Tobback ongelovig over zijn aanvankelijke toezegging, en nam het dossier over de tentoonstelling mee naar huis om het nader te bekijken. Waarschijnlijk deed de bemiddeling van Louis Tobback, die zich aan zijn eerder gemaakte belofte wilde houden, de negatieve beslissing herzien.

Rijp

Ondanks de goede afloop van de affaire, is de kern van de zaak dus duidelijk een communicatieprobleem tussen de stad en zijn studenten. Dat is een oud zeer, en om dat te verhelpen werd anderhalf jaar

vervolg op p. 5

Terug naar afzender

I geruime tijd poseert Adolf trots op de affiches van de tentoonstelling 'Hitler gepost', een initiatief van de VZW Hires. Het kleine besnorde mannetje doet weer eens stof opwaaien. Via een tentoonstelling willen de organisatoren de bezoekers enerzijds confronteren met de propaganda en de impact ervan in het Derde Rijk. Anderzijds waren er op voorhand reeds heel wat controverse en misverstanden.

Het is algemeen bekend dat het naziregime één van de meest efficiënte reclamebureaus van de moderne tijd 'runde'. Propaganda werd op alle fronten ingezet om de bevolking te overtuigen van de naziprincipes. Films, affiches en radiotoespraken waren de bekendste middelen waarmee de nazi's aanhangers wilden winnen. Maar ook de minuskule ruimte van een postzegel werd benut om de nazi-ideologie te verspreiden. Dit op het eerste gezicht te verwaarlozen gebruiksvoorwerp was voor VZW Hires (Historical Research) echter een dankbaar medium om de aandacht te richten op de verraderlijke propagandamachine van het Derde Rijk.

Blaffen

Hitler was ervan overtuigd dat de grote massa, mits een goede organisatie, zeer gemakkelijk te manipuleren was. Persoonlijk wist hij heel wat aanhangers te winnen door zijn redenaarstalent. Zijn blaffende en opzweepende toespraken op goed georganiseerde massamanifestaties bleken effect te hebben. Hitler stak, na zijn arrestatie bij de mislukte putsch in Beieren in 1923, op zijn proces een indrukwekkend pleidooi af. Dit had tot gevolg dat zijn oorspronkelijke gevangenisstraf van vijf jaar na negen maanden reeds beëindigd werd. Zijn verdediging maakte indruk en zijn populariteit groeide nog aan. Daarna begon Hitler zijn macht meer en meer te funderen. De partijstruk-

tuur van de NSDAP werd grondig uitgebouwd. Daarbij werd hij omringd door zijn partijgenoten Hess, Himmler en Goebbels. Deze laatste werd in 1930 hoofd van de propaganda-afdeling van de NSDAP en in 1933 minister voor Volksvoorlichting en Propaganda. Het is dit ministerie dat de geschreven pers, radio, film, teater, kunst en de post stevig in zijn greep had. De nazificering van de samenleving was een feit.

Plakken

In nazi-Duitsland werden alle mogelijke middelen ingeschakeld om het volk van de nazistische ideologie te overtuigen. Er werden massamanifestaties met agressieve redevoeringen gehouden, met de grootmeesters van de demagogie op kop: Hitler en Goebbels. Het volk werd bewust en onbewust beïnvloed door propaganda. Affiches kenden wel succes maar hadden een kleiner bereik dan de postzegel. Bij de machts-overname door Hitler waren de postwetten van 1871 nog van kracht. Na de uniformisering van het postwezen bij de Duitse eenmaking, vereisten technologische en methodologische evoluties in de jaren dertig een modernisering van de post. Deze modernisering werd voltrokken onder het naziregime. Het nieuwe bewind drukte zijn ideologische stempel op de postzegels. Met dit kleine klevertje bereikten de nazi's een breder publiek dan met posters. Dat deze dagelijkse konfrontatie wel degelijk propagandistische bedoelingen had, mag duidelijk zijn. De bevolking werd niet alleen geconfronteerd met Hitlers afbeelding. Ook politieke gebeurtenissen zoals het Saarreferendum van 1935, werden op deze manier onder de aandacht gebracht. Verder had men herdenkingzegels van partijbijeenkomsten en van Hitlers verjaardag, gestempelde briefkaarten met daarop leuzen en sitaten uit redevoeringen van Hitler. "Hij die een volk wil dienen kan alleen in heldhaftige termen denken" is hiervan een voorbeeld. Iedere gebiedsuitbreiding werd gevierd met een speciale postzegeluitgave. Door middel

van toeslagzegels trachtte men de bevolking over te halen een Volkswagen aan te schaffen. De nazi-ideologie kleefted hardnekkig aan de samenleving en was er niet meer uit weg te denken.

Anoniem

De tentoonstelling 'Hitler Gepost' belicht de mogelijkheid van massamanipulatie door middel van de postzegel. Het grootste gedeelte van de tentoongestelde stukken zijn afkomstig uit een priveekollektie waarvan de eigenaar liever anoniem wenst te blijven. De expositie werd aangevuld met zegels uit de verzameling van Standaard-journalist Renaat van Rompay en er werd ook samengewerkt met een Duitse postzegelhandelaar. De zegels worden tematisch tentoongesteld. In de centrale koker van het cultureel centrum Romaanse Poort zullen Hitler en de partij naast de nazi-ideologie worden geplaatst. De toeschouwer wordt op een directe manier geconfronteerd met de ideologie en de figuur van Hitler. Vanuit dit — zowel visueel als inhoudelijk centrale — uitgangspunt kent de tentoonstelling haar verdere verloop. De verschillende thema's worden kritisch belicht. De tentoonstelling beperkt zich daarbij niet alleen tot de propagandamiddelen binnen het Duitse Rijk; ook zegels die tijdens de oorlog werden ingezet voor spionagedoelinden worden tentoongesteld. Het gaat hier om vervalsingen van postzegels uit neutrale landen, die ervoor moesten zorgen dat propagandamateriaal ook in het buitenland kon worden afgezet. Zelfs de geallieerden vervalsten Duitse zegels voor propagandadoelinden. Meestal betrof het hier karikaturale wijzigingen van bestaande zegels die dan in Duitsland verspreid werden.

Bewustwording

Hoewel er heel wat unieke zegels uit het Derde Rijk te bezichtigen zijn, wil het initiatief van VZW Hires méér zijn dan een expositie voor filatelisten. De organisatie, die vooral begaan is met het bekend maken van de geschiedenis bij alle lagen van de bevolking, wil de bezoeker doen beseffen dat de propagandapraktijken van toen nog lang de wereld niet uit zijn. Ze wil bijdragen tot de bewustwording van de gevaren

van halve of onjuiste informatie. Deze intentie wordt onderstreept door de aanwezigheid en de openingstoespraak van Johan Leman, van het Centrum voor Gelijkelijkheid van Kansen en Racismebestrijding. Leman neemt deze tentoonstelling te baat om te wijzen op het gevaar van de propagandamogelijkheden van de moderne communicatie.

Gematigdheid

Dat een tentoonstelling met een dergelijke inhoud reakties oproept, is onvermijdelijk. Het beoogde doel van de organisatoren is nobel. Zeker in een tijd waar het rechts-ekstremsisme weer gevaarlijk ligt te smeulen en vooral omdat vandaag de dag de communicatiemogelijkheden schier oneindig lijken. De goede bedoelingen van de VZW Hires worden echter niet overal goed begrepen. Zo werden heel wat van de affiches die de tentoonstelling aankondigden, afgerukt. Nu doet een afbeelding van Hitler het sowieso al niet goed in Leuven, en hadden de organisatoren dus iets duidelijker kunnen zijn op hun affiche. De aankondiging heeft het over een 'unieke tentoonstelling' en een 'uitzonderlijke verkoop van origineel materiaal'. Onder van de eigen sponsors heeft de vereniging het één en ander moeten slikken. Zo kreeg men van één van de sponsors het verwijt te horen 'een bende fascist' te zijn. Dit dispuut is nu weliswaar bijgelegd maar het toont toch aan hoe moeilijk het is de bedoeling achter een dergelijke tentoonstelling juist in te schatten. Zonder verder iets te willen insinueren is het toch opmerkelijk dat de grootste bruikener anoniem wil blijven.

Bart Mollé

De tentoonstelling 'Hitler Gepost' loopt van 7 oktober tot 3 november in het cultureel centrum Romaanse Poort, Brusselsestraat 63. Ze is open van maandag tot vrijdag van 11.00 u tot 17.00 u en op zaterdag en zondag van 10.00 u tot 16.00 u. Inkom: 80/50 frank. Inlichtingen over geleide bezoeken kan u bekomen op 016/22.19.84. Op 12 en 13 oktober is er een speciale souvenirkaart met dagafstempeling te koop. Op 2 en 3 november is er een verkoop van origineel materiaal.

Philips

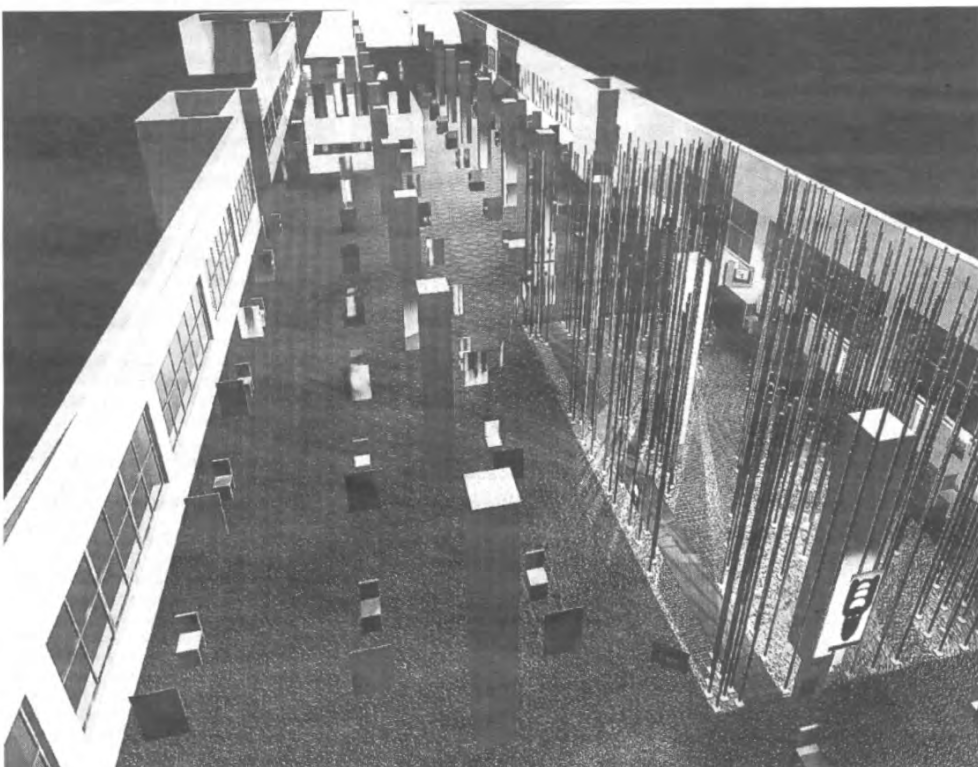
vervolg van p. 4

geleden besloten regelmatig een overleg tussen stad en studenten te organiseren, waar de materie die beide partijen aanbelangt aan bod zou moeten komen. Onderzussen is de tijd misschien rijp om dat stads-overleg te evalueren en na te gaan welke functie het vervult. Dat het project uiteindelijk toch kan doorgaan, wijst erop dat het stads-overleg wel degelijk zijn waarde heeft. Maar het is alleszins nodig om eens duidelijk de puntjes op de i te zetten, en te specificeren hoe bindend de afspraken zijn die er genomen worden. Het zou niet van de goodwill van individuen mogen afhangen of de beslissingen van het stads-overleg worden nageleefd of niet.

Het was uiteraard niet verstandig van Kultuurraad om een heel project op poten te zetten, zonder een schriftelijke toelating. Dhondt: "Strikt genomen wel, maar zoiets hypothekeert de hele werking van Kultuurraad. Wij kunnen als studentenbeweging, waarvan de leden hoogstens twee of drie jaar meewerken, niet op zulke lange termijn plannen. Wat mij vooral tegen de borst stoot is, dat het entoesiasme van studenten die wat met hun leven willen doen, en die meer willen dan louter blokken en kantussen, wel gedoemd lijkt om op tegen een administratieve muur aan te botsen."

Wie in de tentoonstelling geïnteresseerd is, zal dus nog eventjes geduld moeten uitoefenen. Als er niemand op zijn beslissing terug komt, wordt de aftrap gegeven op woensdag 8 januari. Trek alvast uw warme muts en sjaal aan.

Joris Janssens

De plannen voor het Kultuurraadproject vielen bijna in het water

"Ik ben een verslaafde gek!"

et landelijke Nederlands-Limburgse Sittard heeft een internationaal gerespecteerde artiest voortgebracht. Marcel Ruijters is een veelzijdige tekenaar en schilder, die in stripmiddelen wordt verheerlijkt als de voortrekker van de uitgaven in eigen beheer en als de heerlijk kompromis-arme verhalenverteller van de reeks 'Dr. Molotow'. Zijn strips, die uitmonnen door uitermate 'werlde' personages — uiterlijk en karakterieel —, leunen aan bij de beste undergroundtraditie van grote meners als Crumb en de Hernandez-broertjes. Toch blijven ze toegankelijk door het klassiek gestructureerde verhaal, en de erg traditionele lettering. Ruijters maakte ook de cover voor één van de moedigste uitgaven van het laatste jaar: de bundeling van underground en small-press met de naam 'Formaline', die de Bronzen Adhemar Stichting uitgaaf. Zijn ster rijst, want zijn stripwerk is verhuisd naar de gerespecteerde Vlaamse uitgeverij De Schaar. Die uitgeverij heeft ambitieuze plannen met 'Dr. Molotow'.

Veto: Er komt een Engelse vertaling van *Dr. Molotow*?
Ruijters: «Ja, kennelijk ziet De Schaar het zitten om met mij verder te gaan. Ze hebben nogal goede contacten in de Engelstalige landen. Ik denk wel dat Dr. Molotow er kans op slagen heeft, want de strip heeft behoorlijk veel Amerikaanse invloeden. Vooral films hebben me sterk beïnvloed. Films van David Cronenberg, *The Texas Chainsaw Massacre*, *'Psycho'*, *'Silence of the Lambs'*, maar ook de hele *'Mad Max'*-serie: allemaal angelsaksische invloeden. Die uitgever verwacht van de Engelse versie van *'Dr. Molotow'* veel meer dan van de Nederlandse, omdat hij vermoedt dat er in het Engels een veel groter publiek mee te bereiken is. Ik moet ook zeggen dat de uitgever het professioneel aanpakt: zo is de vertaling gemaakt onder supervisie van native speakers.»

Veto: Waarom begint de Engelse *'Dr. Molotow'* met het derde album?
Ruijters: «Omdat ik niet meer achter het tekenwerk van het eerste album kan staan. Iedere tekenaar vindt zijn vroegere tekenwerk vreselijk. Ik vind het tekenwerk van *'Dr. Molotow 1'* te schetsmatig. Het verhaal mag er nog wel zijn. Het is niet verstandig om internationaal te debuten met een stijl die niet representatief is voor waar je nu mee bezig bent. Het derde verhaal wonden de uitgever en ik het best geschikt om mee te beginnen. Er gaat wel een vijf pagina's lange introductie van de personages aan het echte verhaal vooraf, omdat ik dat

toch wel nodig vond voor een goede verstaanbaarheid. De lezer hoeft natuurlijk nog niet alles te weten over de personages. Ik ben zelf met een strip-epos als *'Love and Rockets'* (de beste stripsoap aller tijden nvr) ergens middenin begonnen. Dat wakt je nieuwsgierigheid. Je gaat daardoor vanzelf ouder werk zoeken, om meer over de personages te vernemen.»
 «Je moet je ook niet te veel zorgen maken over wat het effect bij het publiek zal zijn, want dan loop je op een gegeven moment helemaal vast. Je hebt na het lezen van een strip vaak het gevoel dat je nu wel alles weet wat erin zit. Veel strips zijn gewoon zo gekonspieerd. Maar *'Love and Rockets'* kun je wel twintig keer met plezier herlezen. En ik hoop dat het met mijn strips ook wat die richting uitgaat. Ik wil ten allen prijze het Asterix-effect vermijden: elke keer hetzelfde verhaal vertellen met een andere setting. Elke keer worden de Romeinen op hun nummer gezet en that's it.»

Inkubatie

Veto: Denk je dat je *'Dr. Molotow'* zult blijven maken?
Ruijters: «Ik denk dat het over tien jaar nog wel interessant kan zijn om een kop van *'Dr. Molotow'* te tekenen. Ja dus. Maar het zou best kunnen dat de reeks dan geëvolueerd is in de richting van psychologische verhalen, zoals *'Love and Rockets'* op een gegeven moment de *'tongue-in-cheek'*-science fiction heeft gelaten voor wat hij was en een prachtige karakterstudie is geworden.»
 «Het kan ook zijn dat de reeks over tien jaar niet meer zal voldoen en dat ik iets anders zal moeten bedenken. Dat wil ik openlaten. Misschien beden ik dan wel een spin-off. Eigenlijk is *'Dr. Molotow'* een spin-off van een strip die ik tijdens mijn puberteit heb getekend, *'Necropolis'*. Die strip speelde zich af in een soort van Moebius-stad en *'Dr. Molotow'* was toen een mager mannetje. Veel karakters uit mijn strip bestaan al sinds mijn kindertijd, ook al kan hun uiterlijk heel erg verschillen van de eerste keer dat ik ze op papier heb gezet. Ik

In *'Dr. Molotow'* komen de twee zusjes Mofet voor, die alleen maar denken dat ze een siamese tweeling zijn. Die personages zijn gebaseerd op twee Engelse tweelingzussen, die als pubers alleen maar met elkaar praatten. Dat zijn dankbare elementen voor een verhaal. Als ik zulke elementen een jaartje inkubatie tijd gun, dan komt daar wel een verhaal uit.»

Eksotisch

Veto: Je tekenstijl roept vanzelf associaties op met grote voorbeelden uit de undergroundscene, zoals Robert Crumb.
Ruijters: «Toen men mijn werk de eerste keer vergeleek met Crumb, was ik vijftien en had ik nog nooit van Crumb gehoord.

Soms zie je werk van een tekenaar dat een schok van herkenning veroorzaakt. Bij mij is dat misschien het werk van Crumb. Zulke gelijkenissen zijn dikwijls puur toeval. Ik geloof heel erg in het toeval.»

«Het zijn ook uiterlijkheden zoals een lijnvoering die de mensen doen besluiten tot een bepaalde invloed in iemands werk, terwijl ik juist erg beïnvloed wordt door mensen die met iets heel anders bezig zijn, zoals Jaime Hernandez (van *'Love and Rockets'* nvr).»

Drempel

Veto: Met de opkomst van publicatie in eigen beheer is Marcel Ruijters een voorbeeld geworden voor een generatie.
Ruijters: «Ik vind het raar hoor. Ik kan nog steeds niet van mijn tekenarij leven. En toch word ik blijkbaar door jongere tekenaars als voorbeeld gezien. Ik denk dat ik gewoon wat eerder begonnen ben met in eigen beheer aan de weg te timmeren. En ik ben fortuinlijk genoeg geweest om verder te kunnen werken aan mijn geesteskind. De kans was even groot dat mijn project gewoon was doodgebloed. Maar ik ben een verslaafde gek. Ik blijf gewoon doorgaan.»
Veto: Hoe voelt het om je werk door anderen, in casu De Schaar, uitgegeven te zien?
Ruijters: «Ik ben blij dat ze mijn werk willen uitgeven. Dat ik *'Dr. Molotow'* zelf heb uitgegeven, was toch in eerste instantie omdat niemand anders het wou uitgeven. Voor heel experimenteel werk mag je niet te veel verwachten, dan mag je al tevreden zijn dat je tweehonderd strips in eigen beheer verkoopt. Maar *'Dr. Molotow'* heeft volgens mij meer mogelijkheden. De ingrediënten van die strip kunnen bij sommige mensen nogal eksotisch overkomen, maar

er zit een bepaalde dynamiek en logica in, die een goede mainstreamstrip ook zou kunnen hebben. Bij *'Dr. Molotow'* ligt de drempel vrij hoog, maar als lezers er een keer aan beginnen, kunnen ze soms heel snel echte fans worden. Ik word ook een beetje moe van het begrip *'underground'*, omdat het voor veel mensen niet meer betekent dan *'verkoop zeker niet veel'*.»

Mutatie

Veto: Je publiceert geregeld in *'Zone 5300'* (maandblad over strips, cultuur en curiosa nvr). Is dat puur idealisme?
Ruijters: «Er is niemand bij *'Zone 5300'* die betaald wordt. Het zijn allemaal onbetaalde professionals. Sommige redacteuren werken zich lazarus om dat tijdschriftje elke keer weeg op tijd de deur uit te krijgen. Het blad is ontstaan omdat men iets wou doen met de grote hoeveelheid striptale die er in Nederland rondloopt. Een Berend Vonk, Mathias Giesen of Jeroen de Leijer hebben een heel eigen stijl ontwikkeld. De grote

stripuitgeverijen willen er niet aan omdat ze de markt te klein vinden. Robert van der Kroft (van *'Sjors en Sjimmi'*) heeft dan meecan gespeeld en zijn geld ter beschikking gesteld om het blad te maken. En het loopt nog steeds. Maar er is dus nog steeds geen geld om tekenaars te betalen.»
Veto: Waar komt je voorkeur voor freaks, siamezen en allerlei misvormingen vandaan?
Ruijters: «Ik weet het eigenlijk niet. Toen ik vier was, tekende ik al geraamtes en draken. Sommige mensen zullen dat misschien heel luguber vinden. Er zijn tekenaars die niets liever doen dan mooie vrouwen tekenen. Persoonlijk heb ik dat na een tijdje wel gehad, want dat is altijd hetzelfde. De diversiteit is boeiend, niet de beperking.»
 «Als ik mensen met misvormingen gebruik in mijn verhalen, is dat niet om ze te kijken te zetten. Ik geef ze een echte persoonlijkheid. *'Dr. Molotow'* is een soort fantasiewereld waarin mutaties de gewoonte zaak van de wereld zijn. Mutatie is nodig in de natuur. Er is slechts evolutie door mutatie. Dat is de evolutie zoals ik die begrepen heb. In een wereld zoals ik die teken, zou het een voordeel kunnen zijn om als siamese tweeling door het leven te gaan. Ik heb al veel over freaks en sideshows gelezen. Dan blijkt telkens dat anders-zijn alleen als handicap wordt tentoongesteld. Het is dan een vorm van sentimentaliteit van mij dat ik die situatie probeer om te keren: anders-zijn kan een voordeel betekenen. Ik gooi er natuurlijk wel een anti-aanbaklaag van ironie overheen.»

Gert Meesters

Van 'Dr. Molotow' zijn drie deeltjes uitgegeven bij uitgeverij Monguzzi en één deel bij De Schaar. Het eerste deel is uitverkocht en wordt binnen afzienbare tijd herdrukt.

Spit(ten), milieubewust en goedkoop

A spitting image

(foto Dirk Bernard)

De vzw Spit viert dit jaar haar tienjarig bestaan. In 1986 werd de **Strukturele aanzet tot Participatie en Integratie van Thuislozen** opgericht door een aantal Leuvense hulpverleningsorganisaties die samen het probleem van de kansarmen en thuislozen wilden aanpakken. Het hoofddoel was deze mensen weer aansluiting te doen vinden bij de reguliere samenleving. Tegenwoordig maken al zestien Leuvense organisaties deel uit van de vereniging.

Aan de basis van de oprichting van Spit liggen twee jaar van voorbereiding en grondige reflectie over de plaats en de reïntegratie van thuislozen in onze maatschappij. Hieruit kwamen enkele belangrijke besluiten voort. Er werd achtereenvolgens nadruk gelegd op werk, huisvesting en de nood aan een zinvolle activiteit om de dag door te brengen. Het zijn deze drie fronten waarop Spit vooral actief is en van waaruit ze haar initiatieven stuurt.

Op het vlak van de huisvesting is er het Sociaal Verhuurkantoor. Het Spit zorgt voor woonaanbod en woonbemiddeling door woningen rechtstreeks van de eigenaars te huren of te kopen, en ze dan door te verhuren aan haar eigen kandidaat-hu-

ders. Het Sociaal Verhuurkantoor beschikt momenteel over een patrimonium van 28 wooneenheden en voorziet voor de toekomst nog een belangrijke groei.

De bij studenten ongetwijfeld best bekende activiteit van Spit is de tweedehandswinkel in Kessel-Lo. De winkel is gevestigd in enkele voormalige loodsen van de NMBS. Het is het grootste kringloopcentrum van Vlaanderen. Je kunt er terecht voor meubelen, maar ook voor huusraad, kleine huishoudelijke apparaten, platen, boeken, kleren en zelfs gaskachels en fornuizen. Er is ook telkens een seizoensgebonden stand: speelgoed rond de sinterklaasperiode, sleet in de winter of rugzakken als de zomervakantie nadert. In het recyclage-atelier worden grondstoffen als tekstiel en metaal herwonnen. Verder is er een atelier voor meubelrenovatie, waar men zwaar geverfde of vernist, maar waardevolle meubelen kan laten opknappen. Verantwoordelijke Jef Gravez geeft ons wat meer uitleg.

Tweedehands

Jef Gravez: «Naast de winkel zijn er eigenlijk twee grote dingen: ten eerste is er het Sociaal Verhuurkantoor dat zich vooral richt op het huren van huizen om die dan voor een schappelijke prijs door te kunnen

verhuren aan mensen van onze doelgroep. Dat zijn onder andere mensen uit de psychiatrie en ex-gedetineerden. De basis van Spit is eigenlijk een organisatie met partners in hulpverlening uit het Leuvense. Ze leveren ons de kandidaten, zowel voor arbeid als voor huisvesting.»

«Het tweede grote luik is dat van arbeid. Het gaat enerzijds over vrijwillige arbeid, arbeidzorg genaamd. Er zijn vier ateliers: elektro, fietsen, kleding en huusraad. De ateliers werken met — momenteel — vijftien vrijwilligers en drie begeleiders, die drie dagen in de week komen meedraaien. Zij werken in functie van de winkel: ze kijken de dingen na die binnengebracht worden om te verkopen, herstellen ze eventueel, maken ze schoon en prijzen ze. Ze gaan ook gratis meubelen ophalen bij de mensen thuis.»

«Anderzijds zitten we ook met de sociale werkplaats. Hier zijn een aantal vaste jobs beschikbaar voor mensen die aan bepaalde voorwaarden moeten voldoen: ze moeten ouder zijn dan 25, laaggeschoold en minstens vijf jaar werkloos. Soms komen ze uit de psychiatrie of de gevangenis en komen ze moeilijk aan de bak op de arbeidsmarkt. Van de bezoldigden, in de sociale werkplaats dus, zijn er twintig mensen, met telkens één begeleider per vijf personen.»

Rekening

Veto: Is er voor hen een opleiding voorzien?
Gravez: «Onze doelgroep is zeer laaggeschoold. In samenwerking met de hulpverlening probeert Spit hier voor arbeid op maat te zorgen, waarbij een integrale aanpak zeer belangrijk is. Er wordt dus rekening gehouden met de eigen voorkeur van de kandidaat-werknemers. Het hangt er ook wel van af welke jobs vrij zijn. De opleiding zelf is een beetje een groeiproces.»

Veto: Is het de bedoeling dat deze werknemers later herintreden op de arbeidsmarkt?
Gravez: «Omdat de mogelijkheden voor doorstroming erg klein zijn, wordt de sociale werkplaats gezien als permanente werkstelling. In vergelijking met een beschutte werkplaats primeert hier eerder het sociale aspect. Het is niet zozeer de productiviteit die telt, maar het feit dat ze even weg zijn uit hun dagcentrum, om hier de dag door te brengen samen met andere mensen, en tegelijkertijd iets nuttigs doen. Dat

staat centraal.»

Veto: Hoe komen jullie er financieel uit?

Gravez: «De lonen van de doelgroepwerkers zijn gesubsidieerd. De rest van het geld, dus de lonen van de medewerkers en de huur van de gebouwen, aankoop van de wagens, verzekering, moeten we helemaal zelf bekostigen. Dat kan van de opbrengst van de winkel. Die loopt erg goed op dit ogenblik. De prijzen zijn vrij laag en de belangstelling is erg groot.»

«We krijgen heel veel materiaal binnen, ongeveer vijftig ton per maand, en dat moet allemaal weg. De restfractie die we zelf meegeven met het groot vuil is erg gekrompen. Dat heeft vooral te maken met selectie en natuurlijk ook met de grote interesse van de klanten. We krijgen trouwens geld van de stad, omdat we spullen ophalen. Voor hen betekent het bestaan van ons kringloopcentrum immers een belangrijke besparing aan afvalverwerkingskosten.»

Snuffelen

Veto: Is de kringloopwinkel louter afgestemd op jullie doelgroep of komen er ook andere klanten?

Gravez: «Dat is geëvolueerd met de jaren. Aanvankelijk hadden we inderdaad vooral de doelgroep op het oog, maar tegenwoordig is het publiek veel breder geworden. We krijgen nu veel studenten over de vloer die hun kamer of een gemeenschapshuis goedkoop willen inrichten, maar ook heel wat gewone mensen. Dat komt doordat men meer geïnteresseerd is in brokante en in dingen om tussen te snuffelen.»

«Mensen hebben wel nog een zekere gêne om in een kringloopcentrum iets te gaan kopen. Sommigen vragen zelfs of de levering van de meubels onopvallend kan gebeuren, uit schaamte voor de burens. Ze moeten nog meer bewust gemaakt worden van de voordelen van recycling. We hopen dat de drempel wel lager geworden is door de nieuwe inrichting van de winkel. Als ze hier een keer binnen geweest zijn, zien ze dat de winkel eigenlijk toch voldoet aan hun normen. Onze deelname aan de Open Bedrijvendag dit jaar was in dit opzicht een goede ijsbreker. Op die twee dagen was de winkel nagenoeg uitverkoofd. En als de mensen later merken dat er kwaliteit geboden wordt, leidt dat tot veel mond-aan-mondreklame en komen ze ook automatisch terug.»

Bestelwagen

Veto: Komt de doelgroep op die manier niet weer een beetje in de kou te staan?

Gravez: «Nee, want het aanbod is erg groot en neemt nog altijd toe. We moeten er gewoonweg voor zorgen dat zoveel mogelijk van de spullen die binnenkomen ook weer de deur uitgaan. Om die reden zijn we van plan de openingsuren te verruimen. Klanten brengen geld binnen en zorgen ervoor dat we dit werk kunnen blijven doen met meer mensen, wat meteen het arbeidsaanbod vergroot.»

Veto: Wat zijn jullie toekomstplannen?

Gravez: «De winkel is zopas uitgebreid, en we hebben heel veel werk. Klanten moeten nu soms al drie weken wachten voor we meubelen kunnen gaan ophalen. We hebben nood aan een nieuwe werkleider voor transport, en een tweede bestelwagen die elke dag op de baan is. Bovendien zijn we ook met gemeentes aan het onderhandelen om ons gebied uit te breiden. Nu halen we meubelen op in Groot-Leuven, Rotsele, Herent, Bertem. In de verre toekomst denken we aan een tweede vestiging, een groot kringloopcentrum, waar ook een hollenpark enzo bij zou zijn. Maar dan moet het beleid wel mee willen natuurlijk.»

Martijn Gramans
Nathalie Vernimme

Het kringloopcentrum van vzw Spit is gelegen aan de Diestsesteenweg 104 in Kessel-Lo, en is elke weekdag open van 9.00 u tot 12.00 u en van 13.00 u tot 17.00 u. Op vrijdag kan je er maar terecht tot 16.15 u. De kringloopwinkel is voorlopig enkel open van 12.45 u tot 17.00 u van dinsdag tot en met vrijdag en van 11.00 u tot 15.30 u op zaterdag.

CURSUS BRIDGE

Leer dit boeiende kaartspel op een prettige en moderne manier met
BRIDGECLUB PIETERMAN - LEUVEN
CURSUS SPECIAAL VOOR STUDENTEN EN PERSONEEL VAN
DE K.U. LEUVEN EN DE HOGESCHOLEN.

12 WOENSDAGEN VANAF 16 OKTOBER.
OM 19.30 UUR, ONDERBREKING TIJDENS KERSTVAKANTIE

LEOPOLDSTRAAT 17 LEUVEN

PRIJS: STUDENTEN: 50 fr. PER AVOND
PERSONEEL: 100 fr. PER AVOND
LESGEVER: JORIS VANDENBORRE (BLOSO)
INSCHRIJVEN TER PLAATSE OP 16/10 OF
INFO: 20.67.55 OF 22.78.39

"Een maatschappij die een deel van zijn bevolking de toegang tot hoger onderwijs ontzegt, snijdt een stuk van z'n talenten weg"

Ets minder dan vijftig procent van de jongeren in Vlaanderen vat hogere studies aan. En hoewel deze cijfers door sommigen op gejuich onthaald worden — de democratisering van het onderwijs lijkt een feit — werpt de recent verschenen studie van Ides Nicaise, onderzoeker aan het Hoger Instituut voor de Arbeid (Hiva), een ander, dramatisch licht op de feiten. De zwakste sociale categorie van de bevolking — de kinderen van marginale werkers (landarbeiders, klusjesmensen, dokwerkers en onderhoudspersoneel) — vindt men in het hoger onderwijs helemaal niet terug. En financiële drempels blijken hier een zeer significante rol te spelen, hoewel sommige Nederlandse studies het tegendeel beweren.

Ides Nicaise: «Studeren kost anno 1996 ongeveer 390.000 frank per jaar. In dit bedrag zijn de directe kosten als inschrijvingsgelden, aankoop van boeken en studiemateriaal verrekend, maar ook de indirecte kosten, het leeuwendeel van het bedrag. Indirecte kosten zijn de inkomsten die de student derft omdat hij tijdens zijn studietijd niet kan werken en dus geen eigen inkomen heeft.»

Veto: En het is precies dit gederfde inkomen dat een significante rol speelt in de beslissing om deel te nemen aan het hoger onderwijs.

Nicaise: «Ulteraard, maar uit mijn onderzoek blijkt ook dat de verhoging van het inschrijvingsgeld, een verlaging van de studiebeurzen en ingrepen in de kinderbijslag allemaal factoren zijn die een negatieve invloed hebben op de deelname aan het hoger onderwijs.»

"Ik heb mijn twijfels over het principe van de leerplichtverlenging"

Veto: Kunnen deze argumenten gebruikt worden om te pleiten voor een studietoeloo?

Nicaise: «Ik ben geen voorstander van een studietoeloo, wel pleit ik voor een selectieve verhoging van de studietoeloo. Het studietoeloo zal zeker de deelname aan het hoger onderwijs vergroten, omdat financiële verhogingen meestal een effect hebben op de participatiegraad. Maar als je de studenten een degelijk studietoeloo wil geven, kost dit massa's geld. Uit simulaties die ik tien jaar geleden voor VVS, de Vereniging voor Vlaamse Studenten, gedaan heb, blijkt dat de rechtstreekse meerkost van het studietoeloo twee miljard bedraagt. Maar de onrechtstreekse meerkost bedraagt ongeveer twintig miljard. Je krijgt immers een explosie van de vraag naar onderwijs. Zolets is volgens mij praktisch niet haalbaar.»

«Een ander argument tegen een algemeen studietoeloo is dat de sociale ongelijkheid hierdoor niet weggewerkt wordt, omdat het de participatiegraad in alle sociale klassen bevordert.»

Veto: Aangezien de participatiegraad van kinderen van bijvoorbeeld advocaten al veel hoger is dan bij arbeiderskinderen zullen deze laatste toch veel massaler op de kar springen. Op die manier is dat dan toch een nivellering van de participatiekansen.

Nicaise: «Volgens mijn simulaties die, toegegeven, wel een beetje gewaagd zijn, was er enkel een verhoging van de participatiegraad. Ik heb hier ook geen concrete cijfers

over. Men moet hier rekening mee houden. Een bijkomende financiële impuls zal natuurlijk de participatiegraad van de zwakste socio-ekonomische categorieën sterk doen toenemen. In die zin werkt het democratiserend. Maar dit betekent nog niet dat de studentenpopulatie in het hoger onderwijs een weerspiegeling is van de sociaalekonomische klassen in de samenleving.»

tussen de meeste kansarmen en de rest van de bevolking.»

Veto: Hoe komt dat?

Nicaise: «Iemands sociale afkomst kan je natuurlijk niet van zijn gezicht aflezen, maar er zijn allerlei subtiel mechanismen die iemands positie op de arbeidsmarkt bepalen. Bij de selectie zelf bijvoorbeeld beoordeelt men op contactvaardigheid, voor-

niet gebaseerd is op vooroordelen en emotionele argumenten, maar perfect rationeel verklaarbaar.

Nicaise: «Inderdaad, en dat maakt het precies zo moeilijk om er iets aan te doen. Er zijn eigenlijk drie factoren die in het onderwijs discriminerend werken voor de lagere sociale klassen. Eerst en vooral is er het Matteuseffect: wie al heeft krijgt meer, en wie weinig heeft zal nog minder krijgen. Ik ga ervan uit dat een leerkracht, onderwijsinstelling of docent een bepaald doel voor ogen heeft: het gemiddelde leereffect bij zijn leerlingen of studenten te optimaliseren. Binnen de beperkte tijd die hij heeft, wil hij zoveel mogelijk vooruitgang of resultaat bereiken bij zijn leerlingen. Als dat klopt dan betekent dit dat de leerkracht bij voorkeur zijn tijd en energie zal investeren in leerlingen van wie hij verwacht dat ze het meest vooruitgang zullen maken. Leerlingen die van thuis uit al heel wat mogelijkheden hebben, studeren efficiënter en sneller, en precies op hen zal de leerkracht zijn lesgeven afstemmen. Zwakkere leerlingen — uit zwakkere sociale milieu's — worden op die manier gediscrimineerd.»

Leerling

«Een tweede mechanisme is het Pygmalioneffect — of verwachtingseffect — en dat kan cumulatief werken met het Matteuseffect. Leerkrachten krijgen in het begin van het schooljaar een nieuwe klas voor zich en weten niet welk soort leerlingen ze in de klas hebben. Zij gaan dus voort op een aantal indicatoren. Leerkrachten — en die komen meestal uit de midden- of hogere sociale klassen — zijn meer vertrouwd met de waarden van leerlingen uit diezelfde klassen. Hun informatiekwaliteit over leerlingen uit een lagere sociale klasse zal dus onvolledig en vertekend zijn. De inschatting van die leerling gebeurt dus ook verkeerd. Dit speelt nog eens in het nadeel van zwakke sociale klassen. Op basis van deze vertekende verwachtingen gaat de leerkracht bepalen hoeveel hij in bepaalde studenten investeert. Gevolg: hij investeert verkeerd. En deze verkeerde investering zal de verkeerde verwachting bevestigen.»

«De derde discriminerende factor is de screening of test die men moet afleggen in het onderwijs. Alleen diegenen die succesvol zijn, worden weerhouden.»

Veto: In die selectiemechanismen zijn de waarden verwerkt van de sterke sociale klassen. Elke test is dus eigenlijk cultureel gekleurd en nadelig voor de zwakke sociale klassen.

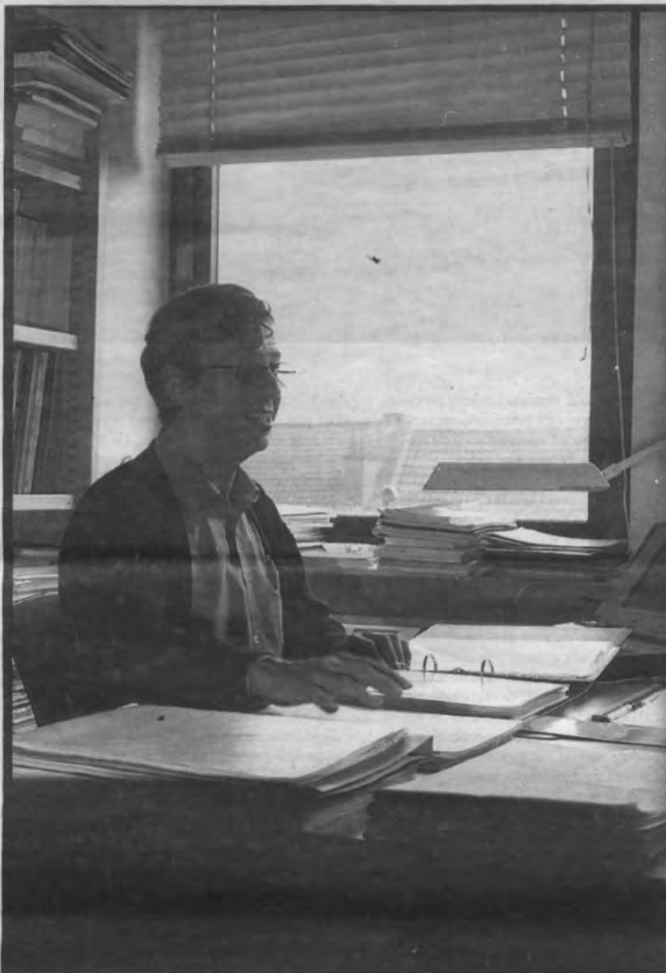
Nicaise: «Inderdaad, maar culturele en ekonomische waarden gaan veelal hand in hand. Vanuit een culturele achtergrond gaat men zich rationeel gedragen. Hierdoor worden leerlingen met een andere culturele bagage gediscrimineerd. Het dramatische is dat dit systeem van rationele discriminatie voor de gemiddelde leerling werkt. Indien die discriminatie niet rationeel was, dan zou die makkelijker te doorprikken zijn.»

Eindmeent

«De strategie die ik dan aanraad is om de kwaliteit van informatie over de leerlingen te verbeteren door de leraars meer inzicht te geven in de leefwereld van leerlingen uit zwakkere milieu's.»

Veto: Een andere oplossing is de zogenaamde positieve discriminatie, waarbij men meer investeert in leerlingen uit de lagere sociale klassen en minder in die uit de hogere sociale klassen.

Nicaise: «Ik heb wel mijn bedenkingen bij de term 'positieve discriminatie'. De bedoeling is niet om de prioriteiten om te draaien

«Als ik uw machien mag zien, moogt gij het mijne zien.»

(foto Florêncio Simoes Junior)

Veto: Maar de zelfstandigheid die de student verworft met een studietoeloo kan bevorderend zijn voor zijn kansen in het hoger onderwijs.

Nicaise: «Ja. Het klinkt misschien conservatief, maar ik pleit eerder voor een serieuzere studiefinanciering. Een studietoeloo houdt volgens mij te weinig rekening met inkomens.»

Genade

Veto: In uw onderzoek wordt ook aangetoond dat de zwakkere sociale klassen de indirecte studiekosten nooit kunnen compenseren via het inkomen in hun latere loopbaan.

Nicaise: «De zwakste sociale klassen hebben er op dit ogenblik geen enkel financieel belang bij om hoger onderwijs te volgen, terwijl het rendement voor de gemiddelde student op 13,5 procent ligt. Voor studenten uit de sterkste sociale klassen loopt dit zelfs op tot 17,1 procent. Hoe sterker de sociale klasse, hoe hoger het rendement van hun studies. Je merkt dus een grote kloof

komen, de taal die iemand spreekt. In Frankrijk en Engeland bestaan er studies die duidelijk aantonen dat de buurt waaruit men komt zeer sterk doorweegt bij de aanwervingskansen. Ook gezondheid, die sociaal ongelijk verdeeld is, speelt hier een rol. Of de financiële draagkracht. De ene krijgt van zijn ouders een startkapitaal om zich als zelfstandige te lanceren. De sociale relaties van het gezin helpen je binnenloosden in bepaalde segmenten van de arbeidsmarkt. Meer dan de helft van de aanwervingen op de arbeidsmarkt gebeurt via informele kanalen: niet via kranten, interimburo's of de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling, maar via spontane sollicitaties, mond-aan-mondreklame, kennissen. Allemaal elementen die enkel bepaald worden door je afkomst. Dat wordt ook wel genade genoemd. Die speelt sterk in het nadeel van de zwakkere sociale klassen.»

Veto: Nochtans speelt discriminatie niet enkel op de arbeidsmarkt, maar begint ze in feite al in het onderwijs. Opvallend is dat die discriminatie

maar over te gaan van een strategie van gelijke kansen naar een strategie van gelijke resultaten. Iedereen, ongeacht zijn sociale achtergrond, moet de eindmeet halen. In Vlaanderen vertaalt men dat op dit moment in de zogenaamde 'onderwijsvoorranggebieden'. In buurten of scholen waar een grote concentratie is van kansarme leerlingen investeerde men in extra studiebegeleiding en taalleerkrachten.»

Veto: *Worden deze projecten ook uitgebreid naar buitenschoolse activiteiten?*

Nicaise: «Ik ben daar een sterk voorstander van, maar op dit moment zijn de projecten in Vlaanderen sterk gericht op leerproblemen. Volgens mij kan je die leerproblemen toch niet isoleren van de sociale situatie, de gezondheidssituatie. Wil je echt efficiënt werken, dan moet je interdisciplinair werken. Er moet een grotere interactie komen tussen de school en de buurt. De school moet een soort van culturele spil worden van een buurt — en hier inspireer ik mij op de 'communityschools' in Engeland. De afstand tussen school en thuismilieu zou zo klein mogelijk moeten zijn. Zelfs de volwassenen moeten betrokken worden bij de school en het beleid.»

Talenten

Veto: *Uit een enquête van de katholieke PMS-centra is gebleken dat de helft van de leerlingen en hun ouders voor een toegangsproof is in het hoger onderwijs.*

Nicaise: «Het lijkt mij aannemelijk dat men in het gemeenschapsonderwijs veel voorzichtiger zal zijn met dergelijke uitspraken. Maar persoonlijk ben ik voorstander van één of andere vorm van oriëntering. Waar ik sterk achter sta is het voorstel om een oriënteringsproof te organiseren op het einde van het secundair onderwijs, en niet bij de aanvang van het hoger onderwijs.»

Veto: *Een bindende proef?*

Nicaise: «Niet bindend; men heeft recht op onderwijs. Maar het is wel belangrijk om mislukkingen zoveel mogelijk te voorkomen. Op dit moment ligt het percentage mislukkingen te hoog. Het voordeel van een oriënteringsproof op het einde van het secundair onderwijs is dat je niet alleen mensen kan ontraden, maar ook mensen kan stimuleren om een bepaalde studie aan te vatten indien ze de nodige capaciteiten hebben.»

Veto: *Belangrijk is toch dat zo'n proef sociaal en cultureel neutraal is.*

Nicaise: «Dat is natuurlijk makkelijker gezegd dan gedaan. Ik heb het gevoel dat men in het hoger onderwijs enorm veel selekteert op basis van verbale capaciteiten van de studenten. Studenten die goed zijn maar het slecht kunnen vertellen, falen. Omgekeerd, studenten die slecht zijn maar het goed kunnen vertellen, komen er meestal wel door. Ik denk dat dat één van de eerste mechanismen is waaraan men moet sleutelen.»

Veto: *Waarom is het volgens u zo belangrijk dat het sociaal profiel van studenten die hoger onderwijs aanvatten een weerspiegeling is van de sociale klassen binnen de samenleving?*

Nicaise: «In de eerste plaats is het een kwestie van sociale rechtvaardigheid. Ook ben ik ervan overtuigd dat de genetische capaciteiten van mensen sociaal gelijk verdeeld zijn. Daar is veel over gedebatteerd en veel rommel over gepubliceerd. De stelling dat capaciteiten ongelijk verdeeld zijn over de sociale klassen is op los zand gebouwd. Normaal gezien zouden zelfs in een meritokratisch systeem — een systeem dat gebaseerd is op het zichzelf waarmaken en voortbouwen op eigen capaciteiten — alle klassen in gelijke mate moeten doorkomen naar het hoger onderwijs. Maar het gaat hier dus niet alleen om rechtvaardigheid maar ook om economische efficiëntie. Een maatschappij die een deel van haar bevolking de toegang tot verder onderwijs ontzegt op basis van vooroordelen, snijdt een stuk van haar talenten weg. Je kan natuurlijk ook zeggen dat de meritokratische opvatting niet alles is, en dat iedereen een recht heeft op onderwijs. Ik heb daar mijn twijfels over. Het is niet nodig dat iedereen doorstroomt naar het laatste jaar van de universiteit. Een samenleving heeft alle

soorten mensen nodig, ook handarbeiders. Dat sommigen meer intellectuele capaciteiten hebben, ja dat is nu eenmaal zo.»

Veto: *U bent geen voorstander van de leerplicht tot achttien jaar?*

Nicaise: «Het is misschien nogal een boude uitspraak, maar ik heb mijn twijfels over het principe van leerplichtverlenging. Studeren kost enorm veel aan het kansarme gezin. Door hun kind te laten studeren ontzeggen die gezinnen zich een inkomen dat ze normaal gehad zouden hebben indien het kind naar de arbeidsmarkt zou gaan.

dere maatregelen die genomen zijn, zoals alternerend leren (halftijds studeren, halftijds werken, nvdv), daar geloof ik zeer sterk in.»

Veto: *Eén van de beleidsopties die u aanhaalt, is het aanpassen van de opleiding van leerkracht.*
Nicaise: «Die beleidsoptie kadert natuurlijk in een bewustmaking van leerkrachten, zodat zij diskriminatie in het onderwijs kunnen tegengaan. Ik pleit ook voor betere opvolging van de leerling. De school moet meer moeite doen om de achtergrond van haar leerlingen te leren kennen. Momenteel verschuilt men zich vaak achter het

“Zou dat die kleine bandido kunnen zijn?”

(foto Florêncio Simoes Junior)

Op zich is deze ontzegging van het extra inkomen niet zo erg, indien dat onderwijs ook voldoende zou renderen. Maar voor de meest kansarme gezinnen en diegenen die voortijdig afhaken blijkt het financieel rendement van het secundair onderwijs zo laag, dat je je vragen kan stellen bij het nut van de maatregel.»

“Op een termijn van één à twee jaar kon men het IQ van die kinderen verhogen met tien punten”

«Je moet deze uitspraken natuurlijk nuanceren omwille van het feit dat hoger secundair onderwijs invloed heeft op de gezondheid, op de manier van leven, op de sociale contacten en dus een indirecte invloed op de manier waarop je later je eigen kinderen opvoedt. Meet je puur in termen van inkomenseffecten, dan komen deze effecten natuurlijk niet naar voren. De stelling is provocerend omdat de bedoeling van de leerplichtverlenging precies was de kansen van de allerzwaksten op de arbeidsmarkt te verhogen. En in dat opzicht is deze maatregel een totale mislukking. An-

argument van de privacy om die informatie niet te verzamelen. Maar dat houdt de ongelijkheid in stand. Tenslotte is een onderwijsproces ook een opvoedingsproces, en ben je dus zeer nauw betrokken bij de ontplooiing van een individu. Toen ik als vrijwilliger kinderen begeleidde, merkte ik dat er ongelukkig veel misverstanden waren tussen de school en het gezin. Zo was er bijvoorbeeld een lerares die absoluut niet te spreken was over een bepaalde leerling. Volgens haar veegde hij er compleet zijn broek aan. Toen die leerling de overhoorden van de klas moest ophalen, nam hij die papieren op zo'n manier op, met de vlakke hand, dat hij ze allemaal verfrommelde. Zoiets heeft als effect dat die leerling uitgesloten wordt natuurlijk. Waar die lerares nog nooit aan gedacht had was dat die jongen thuis nog nooit papier gezien had. Hij leefde in een woonwagen en had als klein kind nooit geleerd om papier te hanteren. Bij ons is het doodnormaal dat een kind van twee leert de blaadjes in een boek om te draaien. Papier leren vastnemen is iets dat je niet op school leert, het is zo evident. Dit is een mooi voorbeeld van een kommunikatietoornis.»

«Schoolopbouwwerk is een ander mede om hieraan te verhelpen: een bemiddelende instantie tussen de school en de ouders die de communicatie bevordert. Want er is een wederzijdse schrik die soms kan eskaleren in conflicten.»

Veto: *De invloed van de ouders op de schoolcarrière van het kind is evenmin te onderschatten.*

Nicaise: «Inderdaad, en in België misschien nog meer dan elders, omdat men hier ook bewust beroep doet op huiswerk. Men heeft de link met thuis dus ingebakken in het onderwijsstelsel. En ik vind dat ook niet slecht maar de ouders moeten dan ook alle kansen krijgen om hun taak hier ten volle waar te maken.»

Sensatie

Veto: *Een van de mooie voorbeelden op dit vlak is het zogenaamde 'Head Start'-project in de Verenigde Staten.*

Nicaise: «In dit project draiden de ouders mee in het onderwijscentrum. Zij werden actief betrokken bij het schoolgebeuren, en zelfs tewerkgesteld in de school, soms alleen als onderhoudspersoneel. Op die manier werd het gezinsinkomen verbeterd en konden de ouders de schoolcarrière van hun kind vandaan dichtbij volgen. Soms volgden de ouders zelf opleidingen. En dit alles had ook effect op de andere kinderen van het gezin die niet meededen aan het 'Head Start'-project. Uit latere studies bleek dit experiment een enorm succes. Op een termijn van één à twee jaar kon men het IQ van die kinderen verhogen met tien punten. Veel minder leerlingen stroomden achteraf door naar het buitengewoon secundair onderwijs. Maar ook op langere termijn had dit project succes. De leerlingen liepen langer school, vertoonden minder delinquent gedrag, er waren minder ongewenste zwangerschappen, meer leerlingen haalden hogere diploma's en belandden dus minder snel in de werkloosheid.»

«Een ander succesvol experiment is het 'Success for all'-project dat begonnen is in een zwarte gettoschool in Baltimore. Er werd een zeer verregaande vorm van differentiatie in het onderwijsstelsel doorgevoerd: complementair met de pedagogische aanpak werd een 'family-support team' opgestart. Waar nodig werd het gezin ondersteund en opgevangen. Het leerproces werd opgesplitst in klassikaal onderwijs en individuele begeleiding. Er werd ook klasdoorbrekend gewerkt. Leerlingen die in het tweede leerjaar zaten maar nog heel veel moeilijkheden ondervonden met hun moedertaal en functioneerden op het niveau van het eerste leerjaar, werden samengezet met de leerlingen van het eerste jaar. De bedoeling was altijd de achterstanden zo snel mogelijk in te halen, en niet te wachten tot het einde van een semester. Om de zes weken was er een volledige evaluatie van de leerling om te vermijden dat de achterstanden zich opstapelden. De resultaten waren sensationeel. Niet alleen het gemiddelde niveau ging op die manier sterk vooruit, maar ook de onderste vijftienvintig procent van de leerlingen scoorden meer dan het gemiddelde dat gehaald werd in een controleschool waar het experiment niet liep.»

Kalf

Veto: *Deze methodes kosten natuurlijk veel geld en de effecten zijn niet altijd op korte termijn zichtbaar. Is de overheid bereid om zoveel geld op te hoesten?*

Nicaise: «Ook op korte termijn hebben deze projecten effect want je ziet een sterke vermindering van het aantal bijzaren. En die kosten de overheid ook meerdere miljarden. Dan lijkt het mij beter om dat geld preventief te investeren. Op Europees niveau is er het witboek van commissaris Cresson over levenslang leren, waarin ook aandacht besteedt wordt aan de bestrijding van sociale armoede door het uitbouwen van tweedekansonderwijs. Ik heb mijn zware twijfels over de kwaliteit van dit hoofdstuk. Het organiseren van tweedekansonderwijs voor jongeren die op veertien of zestien jaar uit de boot vielen, is ingrijpen op het moment dat het kalf al verdrinken is. Ik geloof daar niet in.»

Olivier Remy
Annemie Deckx

De studie 'Armoede en menselijk kapitaal' van Ides Nicaise verscheen in september 1996 bij het Hoger Instituut van de Arbeid

Get 25

M'n rekening,
vanaf m'n studies tot
het beroepsleven.
Dat noem ik G-kracht.

Om af te stevenen op uw 25ste levensjaar is er nu Get to 25.

Méér dan alleen een zichtrekening, staat Get to 25 u bij
vanaf uw studies, bij uw eerste job, van het behalen van uw
rijbewijs tot het inrichten van uw eerste appartement. Met
dit pakket bancaire en extra-bancaire diensten beheert u
uw vrijetijdsbudget, regelt u al uw uitgaven en haalt u het
beste uit uw inkomen. De Bancontact/ Mr. Cash-, Proton-
en Visa-kaart* zijn slechts enkele voorbeelden uit een
waaier aan voordelen. Wie een Get to 25-rekening opent
kan op een gratis elektronische zakagenda rekenen.

Leef uw eigen leven. Get to 25 geeft u een duwtje in de rug...

..... Cliëntendienst

Tel. 0800/16789 Fax 0800/96336

Wenst u meer te weten over Get to 25?

Fax of telefoneer gratis van maandag tot vrijdag,
van 7 tot 22u en op zaterdag van 9 tot 17u.

.....
*Onder voorbehoud van aanvaarding van het dossier.

Generale Bank. Mijn Kracht.

“Gevangenis dienen net als de staat afgeschaft te worden”

Van het kader van de 'Oktober-revolutie' van Los Buenos en Tegenstroom komt het Anarchist Black Cross (ABC) aanstaande donderdag naar Leuven afgezakt. Naar aanleiding van hun bezoek lichte 'Karel' (die verder anoniem wou blijven, zo gaat dat in die kringen) van het Gentse ABC hun beweging toe.

Het ABC is een internationaal netwerk van anarchistische groeperingen dat opkomt voor de rechten van —politieke— gevangenen, ongeacht hun ideologische achtergrond. Het ABC ontstond tijdens de Russische revolutie, in het begin van de twintigste eeuw, om slachtoffers van het nieuwe regime te helpen en te ondersteunen. Tijdens de burgeroorlog aldaar verhuisde het ABC naar Berlijn, waar hoofdzakelijk slachtoffers van de Bolsjeviken en van de Italiaanse fascistie geholpen werden. Na enige tijd op non-aktief gestaan te hebben, hervatte men de activiteiten tijdens het fascistische regime van Franco. Sinds de jaren tachtig zijn er over de hele wereld verscheidene ABC-groepen die ervoor zorgen dat — in hoofdzaak anarchistische en linksradikale — gevangenen niet vergeten worden. Sinds kort is er dus ook een Belgische afdeling opgestart in het Gentse. **Karel:** «Wij geloven, zoals de meeste anarchisten, dat gevangenis geen nuttige functie vervullen tenzij dan het verdedigen van de belangen van de heersende klassen. Gevangenis dienen net als de staat afgeschaft te worden. In een samenleving

met andere politieke, sociale en economische omstandigheden zullen gevangenis overbodig worden. Om een beweging op te zetten die de huidige samenleving aanvalt, dient er ook op gelet te worden dat die beweging verdedigd wordt. Daarom richten wij ons vooral op politieke en oorlogsgevangenen. Voor ons is geweldloosheid hierbij geen leidraad, in tegenstelling tot bijvoorbeeld organisaties als Amnesty International. Westerse staten erkennen niet dat er in hun gevangenis 'politieke gevangenen' zitten. Er wordt geschermd met termen als 'kriminelen van algemeen recht', maar wij zijn ervan overtuigd dat er wel degelijk honderden mensen vastzitten omwille van hun politieke en sociale overtuiging en de door hen hieraan gekoppelde consequenties.»

Zelfbestuiving

Veto: Zegt u nu niet zelf dat anarchistische oplossingen er enkel kunnen zijn voor anarchist en dat gevangenis in de gegeven omstandigheden bijgevolg een noodzakelijk kwaad zijn? **Karel:** «Wat de eerste helft van uw vraag betreft denk ik dat je inderdaad kunt stellen dat een anarchistisch ideeëngoed enkel kan functioneren in een niet-hiërarchische maatschappij. Dat impliceert dat wij reformistische oplossingen steeds van de hand hebben gewezen, een parlementaire democratie is immers duidelijk hiërarchisch. Het is dus ook niet onze bedoeling om in de zogezegde pluralistische maatschappij mee te gaan draaien. De enige manier van functioneren voor ons is in een soort van frontvorming zoals we bijvoorbeeld gekend

hebben in de Spaanse burgeroorlog. Wat dat noodzakelijke kwaad betreft, ben ik ervan overtuigd dat de meeste gevangenen vastzitten voor misdrijven die een gevolg zijn van het systeem waarin we zitten: heel vaak gaan de daden van die mensen samen met de wantoestanden in de samenleving tengevolge van het kapitalisme, de druk die er uitgeoefend wordt op bepaalde klassen, enzovoort.»

Veto: Is het niet al te gemakkelijk om alle gevangenen te gaan afschilderen als de slachtoffers van de maatschappij?

Karel: «Als men bijvoorbeeld ziet hoeveel mensen hier opgesloten zitten voor drugdelicten, dan denk ik dat men zich daar toch vragen bij kan stellen. Zelfs heroïnedealers kan men niet los zien van een groter geheel, zonder daarom te gaan spreken van een of ander groot complot. Het gros van de mensen die vastzitten hebben naar maatschappelijke normen iets verkeerd gedaan, maar wij wensen die maatschappelijke normen niet zomaar te aanvaarden en doen daar dus ook niet hipokriet over.»

Veto: Men kan toch niet zomaar geweld gaan propageren. Getuigt dat niet van weinig openheid?

Karel: «Maar wij spreken ons niet uit over de gebruikte strategieën, er zijn toch ook niet-anarchistische groeperingen die gevangenen in het algemeen steunen door het aanbieden van verschillende diensten. Zo zullen wij ook geen gevangenen weren omwille van aangegane 'kompromissen' met de staat. Wie zijn wij om daar een waarde-oordeel over te vellen? Wat het gebruik van geweld op zich betreft zou ik willen stellen dat dit een discussiepoint is binnen de anarchistische beweging. Als men de zaken rationeel bekijkt moet men het gebruik van geweld afkeuren, maar er is ook een zekere maatschappelijke realiteit. Als men je vraagt wat je zou doen indien men je dochter verkracht, dan kun je ofwel ongelofelijk hipokriet doen, ofwel ben je een crimineel. Laten we toch niet vergeten dat geweld meer en meer een institutie wordt, dat de handhaving van macht moet garanderen, en waarvan het monopolie praktisch volledig in handen is van de staat. Waarom stelt men die vragen bijvoorbeeld nooit aan kristendemokraten? Het zijn toch zij die de wapenleveringen aan Guatemala goedkeuren en die troepen naar de Golf hebben gestuurd. We kunnen misschien beginnen met dat geweld aan te klagen, hetzelfde geweld als dat wat gebruikt wordt tegen zogenaamde illegalen die in concentratiekampen terecht komen, tegen mensen met een andere huidskleur, ... Het marginale geweld dat daar tegenover staat, is rationeel gezien verwaarloosbaar, ook al kan men er zich etische vragen bijstellen.»

Negatie

Veto: De keuze om hoofdzakelijk links-ekstremistische en anarchistische gevangenen te steunen staat toch in schril contrast met de stelling dat men opkomt voor politieke en sociale gevangenen.

Karel: «De keuze hierin verschilt een beetje van groep tot groep. Maar zoals elke beweging komen wij in eerste instantie op voor onze eigen mensen, wat nog niet wil zeggen dat wij volledig achter de visie staan van de mensen die wij steunen. Als wij vinden dat wij moeten opkomen voor de CCC-gevangenen dan is dat in hoofdzaak omdat het duidelijk is dat deze mensen om politieke redenen gevangen gehouden worden. Ondanks het feit dat zij in aanmerking komen voor de wet Lejeune blijven zij aangehouden, omdat zij hun mening niet willen herzien. Wat die twee slachtoffers betreft, kan ik enkel vaststellen dat het op dat moment zeker niet hun bedoeling was om slachtoffers te maken. Wat rechts of extreem-rechts betreft, denk

ik dat het isoleren van dergelijke groepen niet het geschikte bestrijdingsmiddel is, het revisionisme kun je toch niet gaan bekampen met repressie.»

Veto: Heeft de anarchistische beweging de klassenstrijd nog steeds niet begraven? Zorgt onze duale maatschappij er niet net voor dat de meerderheid van de mensen het goed hebben en slechts een minderheid niets heeft?

Karel: «Ik ga hier niet in Marxistische termen spreken over een bewustgemaakte klasse. Toch mogen we niet vergeten dat er in onze westerse maatschappij jaarlijks honderdduizenden zogenaamde illegalen uitgewezen worden. Er is hier een soort achterland waar het dus duidelijk niet goed gaat. Wat onze westerse samenleving betreft, wordt er vaak gesteld dat de arbeidersklasse het goed heeft, ik meen echter dat ze verworpen zijn tot een soort dekadente klasse. Ze zijn deel gaan uitmaken van het systeem en hebben zich opgewerkt vanuit de positie die ze 100 jaar geleden hadden. Vanuit die vaststelling moet men zeggen dat het een illusie is van links om deze mensen achter hun lopende band weg te krijgen. Er is echter een verschil tussen welvaart en welzijn, maar deze vorm van bewustmaking zal veel moeilijker zijn dan de bewustmaking die er in de negentiende eeuw gebeurd is. Wat de marginaliteit van links betreft, die heeft ze enkel aan zichzelf te danken. Zelden of nooit worden er nog degelijke alternatieven geboden voor wat rechts te zeggen heeft, laat staan dat er nog maatschappelijke analyses gemaakt worden. Verder denk ik dat wij als anarchist vrij ver staan van de zogenaamde linkse groeperingen, binnen het anarchisme blijft de anti-autoritaire opstelling het belangrijkste.»

Kameraden

Veto: Is het nog wel opportuun om het over links en rechts te hebben?

Karel: «Het is alleszins een duidelijk herkenbare terminologie, ook al zorgt de huidige verrechtiging voor een serieuze begripsvervalsing. Wat in de politieke wereld traditioneel links genoemd wordt is goed op weg om het centrum voorbij te gaan, om het dan nog niet over het centrum zelf te hebben. De rechte idealen van repressie en orde vinden steeds meer gehoor. Vakbondsmilitanten moeten maar eens hun verschillende lidkaarten van de laatste decennia naast elkaar leggen, naast die lippendienst aan de klassenstrijd blijft er niet veel meer over. Ergens helpen zij mee met instandhouding van een korporatistische maatschappij.»

Veto: Welke middelen eigent het ABC zich toe om in haar opzet te slagen?

Karel: «Als basis voor onze acties baseren we ons op het vijftienpuntenprogramma voor ABC-groepen dat opgesteld werd door Lorenzo Komboa Ervin (nvdv Lorenzo werd vorig jaar nog door Veto geïnterviewd naar aanleiding van zijn Europese tournee), een Afro-Amerikaanse anarchist die zelf als politiek gevangene gedurende vijftien jaar achter de tralies zat. Het gaat hier onder andere om het opvolgen en het zelf opzetten van campagnes voor de vrijlating van individuele gevangenen, zoals bijvoorbeeld rond Mumia Abu Jamal. Deze campagnes gaan gepaard met het voeren van protestacties en het uitgeven van publicaties. Belangrijk blijft ook de strijd tegen de doodstraf en tegen folteringen. Ook in België worden bepaalde folterpraktijken zoals de 'maximum security' eenheden nog steeds toegepast. Tot slot is er nog de juridische werking ter ondersteuning van gevangenen en van actiegroepen.»

Thierry Laenen

De mensen van het Gentse ABC zullen op donderdag 10/10 om 20h aanwezig zijn in Los Buenos (Parkstraat 14) ter gelegenheid van de Oktoberrevolutie.

Het eerste en enige Banco-Studentenkantoor vind je in LEUVEN.

Op het Ladeuzeplein kun je er niet naast kijken: op nummer 15 vind je het eerste echte Banco-Studentenkantoor*. Je móét er gewoon even binnenspringen, want dat kantoor is helemaal op jou afgestemd. Je kunt er een gratis Banco-rekening openen, die je een hoge rente oplevert. Je kunt er ook terecht voor zo'n praktische Proton-kaart, de elektronische portemonnee, én voor een gratis Visa-kredietkaart.

En voor de rest word je er als student alleen maar beter. Het is een echt informatieknooppunt: je krijgt er via de pc een groot aantal databanken met info over economische en financiële onderwerpen voorgeschoteld, je kunt er de Banco-bib consulteren voor bibliografieën en publicaties van de Stichting Leefmilieu raadplegen. Daarnaast krijg je er informatie over het huren van een kot, verder studeren of solliciteren. Het Werk-Informatie-Systeem van de VDAB geeft je er zicht op de boeiendste vacatures.

En ten slotte: er wordt kwistig gestrooid met vrijkaarten voor fuiven en concerten. Wat denk je, de moeite om dat eerste echte studentenkantoor eens een bezoekje te brengen?

*Banco is een initiatief van de Kredietbank, Crédit Général, HSA, Spaarkrediet en Bank van Roeselare.

Banco.-

DE EERSTE JONGERENBANK.

(advertentie)

De kat en de koord

■ Het is een bekend fenomeen: het kulturele begin van dit akademiejaar barst weer uit zijn voegen. Elke student die enige interesse voor kulturele activiteiten aan de dag legt, loopt dan ook meer dan eens verloren tussen de vele kleurrijke folders, affiches en programmaboekjes. 'Crash Landing', het multimediaal improvisatieproject dat deze week vier dagen lang Stuc in de ban houdt, lijkt een van de uitschieters te zijn. Niet alleen staan bekende namen als Meg Stuart en José Navas op de lijst van deelnemers, ook het concept — een aangepaste herhaling van wat in Klapstuk 95 al aan bod kwam — is veelbelovend. Of hoe over improvisatie toch al één en ander op voorhand verteld kan worden.

Van zondagavond tot en met vrijdag wordt in de dansstudio van Klapstuk zowel overdag als 's avonds door een kleine groep kunstenaars samen gewerkt, gezwet en geïmproviseerd. Dag na dag worden mogelijkheden verkend en ideeën uitgetoetst, die dan op vier achtereenvolgende avonden in een voorstelling aan bod komen. Dit experiment is een gezamenlijk initiatief van Stuc en Klapstuk — de organisatie voor dans binnen Stuc — en 'Damaged Goods', het gezelschap van Meg Stuart. Het is een soort vervolg op een gelijkwaardig project tijdens Klapstuk '95. Toen was er al een improvisatie-avond met onder andere Meg Stuart en andere ronkende namen als Steve Paxton en Alexander Baervoets. De ronduit positieve reacties op dit evenement brachten Klapstuk ertoe opnieuw een dergelijk project uit de grond te stampen, met de nodige aanpassingen weliswaar.

Multi

Zo gaat het dit jaar niet om een eenmalige avond, maar om een heuse zesdaagse, gekoppeld aan meerdere avondvoorstellingen. De cast is opnieuw internationaal, met deelnemers uit ondermeer de Verenigde Staten en Venezuela. Bovendien dekt de vlag 'multimediaal' nu een nog grotere lading. Terwijl vorig jaar alleen dansers, muzikanten en een sampler in de spots stonden, verschijnen nu ook enkele beeldende kunstenaars, een fotografe en een kameraman op het toneel. Speciale aandacht gaat ook uit naar de 'mannen van het licht', aangezien zij vaak bepalen waar de blik van het publiek heengetrokken wordt.

De interactie en confrontatie tussen verschillende disciplines is een belangrijk element van dit initiatief. Het introduceren van beeldende kunstenaars geeft namelijk de mogelijkheid aan de dansers om de ruimte steeds opnieuw te herdefiniëren en zodoende anders te gebruiken. Dit brengt ook een extra dynamiek met zich mee naar het publiek toe. Zo is het mogelijk dat de toeschouwers bij de ene voorstelling in het midden zitten, terwijl ze bij een andere overal verspreid moeten staan.

Dodelijk

Het vastleggen van dit beeld- en geluidsmateriaal op foto en video lijkt ons op het eerste gezicht in tegenspraak met de benadrukte ruimtelijkheid en de grote beweeglijkheid van het concept, maar dat is volgens Koen Kwanten van Klapstuk helemaal niet het geval. "Deze elementen worden op een dynamische manier gebruikt. Alles is mogelijk. Zo kunnen de foto's en de video-opnames de volgende dag in het geheel verwerkt worden door middel van projecties."

Men kan zich nu de vraag stellen of deze vaste groep mensen na enkele dagen toch niet min of meer zullen vastroesten in

een bepaalde structuur, wat dodelijk zou zijn voor de improvisatie. Om dit te vermijden worden dan ook elke avond enkele x-factoren geïntroduceerd, namelijk kunstenaars van uiteenlopend allooi die overdag niet meewerkten en zodoende het geheel vanuit onverwachte hoek kunnen doorbreken of aanvullen.

Richtlijn

Aan de basis van dit experiment ligt een soort van mentaal proces, op gang getrokken door een waslijst van indringende vragen, zoals "Wie bekijkt wie?" en "Wat is democratie?". Alle kunstenaars kregen al enkele weken de kans zich een idee te vormen over hun positie binnen deze discussies. Zodoende brengen ze niet alleen hun vege lijf, maar ook alles wat hen persoonlijk bezighoudt, alles waar ze voor staan, met zich mee. Dus, alles kan en niets moet.

Hoewel bij een improvisatieproject té specifieke richtlijnen natuurlijk uit den boze zijn, is er toch sprake van enige artistieke directie. De verantwoordelijken hiervoor zijn de dansers en choreografen David Hernandez, Christine Desmedt en Meg Stuart. Alle drie waren ze al te gast in Klapstuk en hebben ze één en ander op hun actief, maar vooral de jonge Stuart geniet grote bekendheid.

Vallen

Voor Meg Stuart, een choreografe en danseres uit New York, begon het allemaal in Stuc zelf. In 1991 bracht zij er 'Disfigure Study', een succesvolle productie die meteen de springplank van haar carrière betekende. Sindsdien woont en werkt ze in België, maakt ze de ene geslaagde voorstelling na de andere en wordt ze hier ook gesubsidieerd. Tipisch voor haar werk is het benadrukken van het menselijk lichaam als een 'disabled body'. Dit kan betekenen dat slechts één of een paar ledematen bewegen, maar slaat evengoed op de onmogelijkheid van het volledige lichaam om normaal te bewegen. Vallen, rollen, struikelen en strompelen, het zijn slechts enkele voor-

beelden van de manier waarop haar dansers zich (voort)bewegen. Nu is zij slechts één uit de velen in een groep kunstenaars, die in de meeste gevallen nog nooit samenwerkten. De confrontatie van haar specifieke verhaal met dat van bijvoorbeeld een danser als José Navas — een rijzende ster die vooral faam maakte door zijn solo's — kan dan ook bijna niet anders dan boeiend worden. Deze indruk wordt nog eens versterkt door de vraagstelling die het hele gebeuren draagt. Volgens Christine Desmedt is het opzet "niet zomaar Spielerei", maar gaat de uitdaging veel verder: "We willen fantaseren over en op zoek gaan naar de actuele betekenis van improvisatie."

Politiek

Dansimprovisaties doken voor het eerst op in de jaren zestig in de Verenigde Staten. Steve Paxton, de man die vorig jaar met Stuart op Klapstuk danste, was toen de grote naam op dat terrein. Lange tijd daarna bekleedde improvisatie in de VS slechts een undergroundpositie, terwijl in Europa zelfs zo goed als niets op dat vlak gebeurde.

vervolg op p. 13

Klapstuk kent geen hereksamen

(foto Rob Stevens)

**Zelfbewust
Kritisch.
Teder
Jong, Groen
en niet gek**

**Actie
100% lol**

**Happening
Jong Agalev**
zaterdag
19 oktober '96
Mechelen,
zaal Theatrium
(onder St.-Romboutstoren)

13u00: debatten, toneel, actie en optreden van Izran
19u30: optredens van Dirk Denoyelle, Son Caliente en LSP-band met gastoptredens, ...
presentatie: Jan Hautekiet
middernacht: fuif

**INFO EN FOLDER
HAPPENING**
Brialmontstraat 23
1210 Brussel
tel. (02) 219 19 19
fax (02) 223 10 90
e-mail
jong.agalev@agalev.be
Webbie Website
http://www.agalev.be

**jong
agalev**

Sporthappening

Wou je naast anatomie, scheikunde, taal-kunde of filosofie ook graag alles weten over jongeren of koördinatie? Heb je al- tijd al willen leren rock 'n rollen of pis- toolschieten? Of vind je dat het maar eens uit moet zijn met die eeuwige ekskuzes en ben je nu écht van plan eindelijk eens iets aan je konditie te gaan doen? Sportraad stelt daarom een aantal minder bekende sporten voor aan het grote studentenpub- liek.

In samenwerking met het Sportkomi- tee stelt Sportraad, de overkoepelende stu- dentenorganisatie die zich bekommert om de fysieke konditie van de Leuvense stu- denten, ook dit jaar een ruim kursusaan- bod voor. Op woensdag 9 oktober kan je tijdens de zevende editie van de Sporthap- pening kennis maken met een aantal be-

kende en minder bekende sporttakken die in het kursuspakket werden opgenomen. Zo weet je alvast waaraan je begint als je je voor zo'n cursus inschrijft.

In sporthal De Nayer bijvoorbeeld kan je onder meer terecht voor initiaties in sir- kustechnieken, boogschieten en schermen. Voor klaustrofobische toestanden zorgt een heuse speleobox. Ook voor gehandikap- tensport kun je in de sporthal terecht. In de grote zaal van het gymnasium zullen ook dit jaar weer enkele trampolines ter beschikking staan en je kan er een initia- tieles rock 'n roll volgen. Het zwembad wordt gereserveerd voor zwemlustige baantjestekkers en de sportvelden rond het terrein worden ingenomen door de stands van alpinisme (op lichtmasten en op een klimmuur), kabellopen en baseball.

Mountainbikers halen hun hartje op in de Leuvense bossen en kandidaat-roei-ers be- geven zich per fiets naar het boothuis in Willese.

Voel je je woensdag niet in vorm of heb je niet echt zin om meteen al de koe bij de horens te vatten, dan kan je je nog bij de verschillende informatiestands te- recht. Behalve over de reeds genoemde sporten, vind je daar bijvoorbeeld informa- tie over zweefvliegen en diepzeeduiken.

Wanne Van Hemelryck

De Sporthappening heeft plaats op woensdag 9 oktober van 13.30 u tot 18.00 u op het Universi- tair Sportcentrum aan de Tervuursevest. Voor meer informatie bel je naar Sportraad: 32.91.33 of 32.91.34.

berichten

Geëngageerde studenten

Kringraad is het deel van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie dat onder- wijns en kringenkoördinatie onder zijn bevoegdheid heeft. Kringraad vertegen- woordigt de Leuvense universiteitstudenten in een aantal universitaire en andere orga- nen. Voor die vertegenwoordiging zoekt Kringraad nog een aantal geëngageerde studenten, die op vrijdag 11 oktober ver- kozen zullen worden:

*Nog één vertegenwoordiger voor de Vereniging van Vlaamse Studenten, de Vlaamse studentenkoepel.

*Nog één kandidaat voor de functie van internationaal vertegenwoordiger, die Kringraad moet vertegenwoordigen op de raad voor internationale relaties van de KU Leuven en in het Erasmus Student Net- work en Mosaic, twee Europese studenten- koepels.

*Nog één vertegenwoordiger, uit de groep biomedische wetenschappen, voor de academische raad, het hoogste beleids- orgaan van de universiteit.

*Nog drie vertegenwoordigers voor de onderwijsraad, adviesorgaan van de akade- mische raad in onderwijsaangelegenheden: één uit de groep humane wetenschappen (A), één uit de groep biomedische en één uit de groep eksakte wetenschappen. De vergadering van vrijdag 4 oktober heeft beslist dat ook een vertegenwoordiger uit Humane B kan gekozen worden op vrijdag

11 oktober als geen kandidaten uit Humane A (de fakulteiten Letteren en Godgeleerd- heid en het Hoger instituut voor Wijsbe- geerte) opdagen. Op de vergaderingen van de onderwijsraad hebben de studenten vaak een grote inbreng, en het is dan ook echt belangrijk dat we mensen vinden die er hun medestudenten willen vertegen- woordigen.

*Drie vertegenwoordigers voor de sek- tie aggregatie van het Akademisch Vor- mingsinstituut voor Leraren, het beleidsor- gaan van de lerarenopleiding: één uit de groep eksakte wetenschappen, één uit de groep humane wetenschappen en één uit de groep biomedische wetenschappen.

*Twee verantwoordelijken voor het beleid rond informatietechnologie. Beide bureleden zetelen in de PC-klassemis- sie, die eigenlijk hét overlegorgaan is tussen studenten en academische overheid in- ternetaangelegenheden, en in de werkgroep informatieleveransiers van de Campus Wide Information System-kommissie. Ze zijn ook verantwoordelijk voor de contacten met Ulysis.

*Op dezelfde dag wordt ook een verte- genwoordiger voor de Raad van Bestuur van Alfaset gekozen. Alfaset is de cvba die de reclamewerving doet voor Veto en het Vademekum en die de kantoorinfrastru- ctuur van de 's Meiersstraat 5 beheert.

Voor al deze functies moeten kandida- ten met motivatie en CV binnen zijn op het kantoor van Kringraad op woensdag 9

oktober vóór 18.00 u. De kandidaten wor- den verwacht op de vergadering van vrijdag 11 oktober om 19.00 u in MTC 00.16. Deze vakatures zijn geen formaliteit. We zoeken echt nog mensen voor al deze openstaande functies. Aarzel dus niet om contact met ons op te nemen als je vragen hebt of geïn- teresseerd bent. Je kan elke inlichting krij- gen op het kantoor van Kringraad, 's Mei- ersstraat 5 te Leuven, tel. 22.31.09, KU Leuven 37.89, fax 22.01.03, of via internet op Kringraad@hagar.arts.kuleuven.ac.be.

Klapstuk

vervolg van p. 12

In deze jaren negentig steken improvisatie- projecten echter overal de kop op, ook aan deze kant van de aardbol. De organisatoren van Klapstuk willen hier dan ook een ruimte- te voor creëren, volgens hen is het zelfs bijna een politiek statement: "De heden- daagse experimentele choreografie heeft steeds meer te kampen met financiële en organisatorische problemen. Vaak worden de weinigen die een doorbraak kennen onder druk gezet om op korte tijd kant en klare creaties af te leveren. We hebben het gevoel dat vele jonge choreografen liever minder 'opgeblazen' te werk willen gaan. Kunst wordt teveel in muurwast structu- ren en kaders ondergebracht, die tot gevan- gissen kunnen worden. Deze soms ver- stikkende neiging tot kategoriseren kan je zien als een afstraling van wat elders in de wereld gebeurt. In die zin is het organiseren van deze projecten ook een zoeken naar een nieuwe manier van democratie."

Beetgenomen

Het klinkt dus allemaal heel mooi en zeker veelbelovend, maar het is niet meer dan normaal dat elke potentiële toeschou- wer — en zeker de danske — zich de vraag stelt wat zijn of haar plaats in dit ge- heel dan nog kan zijn. Schuilt in dit kon- cept niet het gevaar dat het publiek op een afstand gehouden wordt? Koem Kwanten: "Zeker niet, integendeel. Deze reeks voor- stellingen is volgens ons een goede eerste kennismaking met hedendaagse dans. Bo- vendien blijft alles heel open en toeganke- lijk. Flexibel ook, neem bijvoorbeeld de manier waarop de publieksruimte kan ver- anderen."

Van het publiek wordt dus duidelijk dezelfde openheid verwacht als van de

kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 23
Nummer 3
7 oktober 1997

Ver. uitg.: Ann Bries
Hoofdredaktie: Annemie Deckx
Redaktiesekretaris: Ann Bries

Redaktie: Bart Eeckhout, Martijn
Graumans, Joris Janssens

Doka: Dirk Bernard, Henk Dheedene,
Florêncio Simões Junior, Frank Viaene

Medewerkers: Hans De Clerck, Filip De
Keukeleere, Thierry Laenen, Gert
Meesters, Kristien Michiels, Bart Mollé,
Lorin Parys, Olivier Remy, Wim Van der
Meersch, Wanne Vanhemelryck, Roel
Verniers, Nathalie Vernimme

Layout en vormgeving: Dirk Bernard,
Ann Bries, Benny De Bruyne, Filip De
Keukeleere, Annemie Deckx, Peter
Dhondt, Henk Dheedene, Bart Eeckhout,
Dietger Geeraert, Martijn Graumans,
Joris Janssens, Steven Meert, Sofie
Overstyns, Lorin Parys, Olivier Remy,
Michael Simonis, Hannelore Van de
Broek, Hans Vandenabeele, Wim Van der
Meersch, Roel Verniers, Nathalie
Vernimme, Frank Viaene.

Cartoon: Peties

Dtp: Filip De Keukeleere, Michael
Simonis, Hans Vandenabeele

Spelling: Filip De Keukeleere, Bart
Eeckhout

Eindredaktie: Ann Bries, Annemie
Deckx, Nathalie Vernimme

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)
Oplage: 9000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr;
buitenland: 600fr; steun vanaf 1000fr;
over te schrijven op rek. nr. 001-
0959719-77

Redaktievergadering
iedere vrijdag om 16.00 u

DANSATELIER

Jazz-dans * KlassiekbalLET * Dans-aerobic * Hip-Hop
(vanaf 8 jaar) * Stretching * Figuurtraining

GRATIS PROEFLESSEN
GEDIPLOMEERDE DANSLESGEEFSTERS
ALLE LEEFTIJDEN EN NIVEAUS
VOOR DANS-AEROBIC-FIGUURTRAINING-STRETCHING
MOGELIJK PER LES OF PER 10 LESSEN TE BETALEN

SPECIALE PRIJS VOOR STUDENTEN

INFO: DIESTSESTRAAT 234 (vlakbij het station)
Leuven tel. & fax 016/23 26 40

(advertentie)

UNIVERSITAIRE WERKGROEP LITERATUUREN MEDIA (WEL)

Op niveau al 16 jaar praktische opleiding van auteurs,
journalisten en mediadeskundigen.

Het eerste jaar start op donderdag 10 oktober, 20 u.

(boven bibliotheek Sociale Wetenschappen, Van Evenstraat)

M.m.v. Frans Boenders (BRTN), Jos Bouveroux (BRTN), Stijn Coninck
(film), Hans Devroe (UWLM), Lieven Dufour (VTM)

en Dirk Tieleman (BRTN)

INFO/INSCHR. 016/22.93.24

advertentie

superkruiswoord

1	2	3		4		5	6	7	8		9	10	11	12	13		14		15	16	17	18	
19				20		21					22		23				24	25		26			
27			28		29		30			31		32		33		34			35		36		
		37			38	39			40			41	42			43			44		45		
46	47			48					49		50				51			52		53		54	
55			56	57				58	59		60			61			62		63			64	
		65				66			67			68			69		70			71			
	72				73			74							75					76			
77		78	79		80		81	82				83		84			85		86				87
88	89		90			91		92			93		94		95		96					97	
98		99		100		101			102			103		104	105				106	107			
		108		109		110			111			112		113				114					
115	116		117		118			119			120	121			122		123	124					125
126		127		128			129			130			131			132		133				134	
135					136								137									138	

Horizontaal — 1 Belgische zanger 4 Edel metaal 9 Hoogdravende taal of stijl 15 Volksdichter 19 Lichaamsdeel 20 Dwarsmast 21 Gemeente van het boek 23 Smalle versieringslijn 24 Vaste stof 26 Mansnaam 27 Voegwoord 28 Bluts 30 Europees eiland 31 Zoogdier 33 Bepaalde maanstand 34 Bladmetaal 36 Muzieknoot 37 Kort ogenblik 38 Burger van een eens machtige stad 41 Door Zeus geschaakte vrouw 44 Wapen 46 Oorsprong van nieuw leven 48 Gekookte rijst 49 Afrikaanse rivier 51 Voedingsgewas 53 Omslag van een boek 55 Jongensnaam 56 Nederlandse stad 58 Kluitenbreker 60 Getal 61 Voorzetsel 62 Japanse stad 64 Luitaard 65 Vervallen huis 66 Ringvormig koraaleiland 68 Vreemde munt 70 Lariks 72 Voedingsmiddel 73 Lengtemaat 74 Hinderlijk persoon 75 Zoogdier 76 Bestaat 78 Stilstaand water 81 Val, harde plof 83 Flink, krachtig 85 Licht en veerkrachtig plantaardig weefsel 88 Uit bed 90 Spiraalvormig versiersel 92 Meisjesnaam 93 Bijbelse vrouw 95 Van de wind afgekeerde zijde 96 Italiaanse stad 97 Pers. vnw. 98 Kunstmineraalwater 100 Waalse rivier 102 Krachtige motor 104 Luizenel 106 Vogel 108 Familielid 110 Aderopzwellend aan de endeldarm 112 Italiaanse streek 114 Inzicht, waarneming 115 Pers. vnw. 117 Aziatische staat 119 Kenteken op Belgische vliegtuigen 120 Tekengereedschap 122 Egyptische zonnegod 123 Huidziekte 125 Pers. vnw. 126 Metaal 128 Familielid 129 Vogel 131 Lichaamsdeel 133 Lelle-achtige plant 134 Bolleboos 135 Minnegod 136 Medespeler 137 Zwaar vergrijp 138 Tekenen van liefde

Vertikaal — 1 Onervaren jongmens 2 Smalle ondiepte in zee 3 Getijde 4 Franse stad 5 Slede 6 Tropisch insect 7 Denkbeeld 8 Griekse letter 10 Aziatische rivier 11 Insect 12 Verlokken tot zonde 13 Spil 14 Jongensnaam 16 Reeds 17 Mannelijk dier 18 Schenking 20 Opstootje 22 Bevel 25 Beteuterd 28 Belgische rivier 29 Hoefijzervormige en gepunte ijzerstaaf 31 Lichaamsdeel 32 Vrouwelijk dier 34 Europeaan 35 Toeschouwer 37 Voorzetsel 39 Zoogdier 40 Voorzetsel 42 Bijbelse stad 43 Kledingstuk 45 Muzieknoot 47 Griekse godin 48 Vocht 50 Schittering, fonkeling 52 Kinderspeelgoed 54 Muzieknoot 57 Engelse stad 59 Syrische hoogte 61 Hijswerktuig 63 Onverwachte meevaller 65 Vogel 66 Voorwaardelijk voegwoord 67 Bescherming op verf 68 Jongensnaam 69 Kerk 71 Zwak geluid 77 Kostjuffrouw 79 Herkauwer 80 Deel van een kromme die tweemaal door eenzelfde punt gaat 82 Prehistorisch dier 84 Duitse provincie 85 Kleefmiddel voor stenen voorwerpen 86 Pittige groente 87 Telkens herhaalde versregels 89 Rivier 91 Belgische rivier 93 Tijdelijke gemoedsgesteldheid 94 Bijbelse man 96 Vrucht 97 Zangnoot 99 Muzieknoot 101 Zangnoot 102 Overdrevan 103 Voorbij 105 Voedingsmiddel 107 Dreumes 109 Lichaamsdeel 111 Duitse stad 113 Snelvoetige bodin der goden 114 Siervis 116 Gezichtseinder 118 Zoogdier 121 Zilver 124 Bejaard 125 Onpasselijk makend 127 Japans drama 129 Bijwoord 130 Deel van een adellijke naam 131 Getal 132 Havenonderdeel 134 Boksterm

Door Filip De Keukeleere

Anagrammen

vltoheid	(hoofddeksel)
tornado	(erg vochtig)
lispel	(meetkundige figuur)
monetair	(speelgoed)
relatie	(gebouw)
ankerboel	(vrijbuitel)
torpederen	(wegvoeren)
kaarsenpit	(volledig ontbloot)

kruiswoord

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal — 1 Woorden, taal — Verstuiking 2 Muzieknoot — Muziekinstrument 3 Mannelijk dier — Gevangenis 4 Lid van een oud Amerikaans volk — Selenium 5 Familielid — Aziatische rivier 6 Voorzetsel — Alstandelijk 7 Zoogdier — Hond 8 Kommunikatiemiddel — Gesloten 9 Enig — Pers. vnw. 10 Duitse rivier — Schriftelijk bewijsstuk van een verzekering.

Vertikaal — 1 Drank — Egyptische waterlelie 2 Lange tijdsduur — Hoofdstad van Jemen 3 Penning met bepaalde machten — Meisjesnaam 4 Luitaard — Voorbeeldig kunstenaar 5 Maak een dierlijk geluid — Stel kleren 6 Wortel — Toiletgereedschap 7 Halfedelsteen — Japans bordspel 8 Zwakke plek in het ijs — Werktuig 9 Meisjesnaam — Jongensnaam 10 Aziatische staat — Deel van het oog.

Door Filip De Keukeleere

zoekertjes

✓ **Historia** (of is het Franky) gaat zichzelf weer te buiten met een oktoberbarbecue in reuzente op de parking van MSJ. Be there op 10 oktober. KSA-VKSJ Waasland: De gewestvergadering gaat niet door op donderdag 10 maar wel op woensdag 9 oktober om 20.00 u in de Dekenstraat 44 bij Hans, want donderdag is er kants van Klio.

✓ **Kunstwetenschappen KU Leuven**, samen zijn we de grootste mecenas van het land!
 ✓ **Geert**, jouw snor of de mijne? Ingeborg.
 ✓ **Le Bergerac nouveau est arrivé**, Corona romanensis, gaudite.

✓ **Mark P.** Your horny fanclub is back. See you oktober 9th in the Albatros.

✓ **Babs**, het schuim op een pint mag maar een neuslengte hoog zijn.

✓ **Stéphan V.** tu as préparé ta leçon publique au moins?

✓ **Peter V.** dat Jommekekapsel staat je. Rosemieke en Annemieke.

✓ **Sprite** alleen is niet voldoende, Bart!

✓ **Student Aid** startvergaderingen 20.00 u MTC dinsdag 8 en 15 oktober.

✓ **Emanuelle Olivier**, t' est superbe. Mes hommages. Fak L&W

✓ **Het Goede Spoor** organiseert op maandag 14/10 'Eerste stapjes' speciaal voor alle mensen die met vragen zitten omtrent eigen homo- of bisexualiteit. Afspraak 20.00 u aan UP, Jan Stasstraat 2. Info in een gesloten omslag via PB 113, 3000 Leuven-3 of 20.06.06.

http://www.ping.be/drempel/spoor

✓ **Les anciens et les modernes**(blues), kom tot mij. Liefloos Romania.

✓ **A tous les Romanistes**: Grouillez-vous. Pyro et fotoboké vous attendent. L'istigateur anonyme

✓ **Dag I**: Zij kwamen en vonden ons niet representatief. **Dag II**: zij stemden. **Dag III**: zij gingen hun statuten halen. **Dag IV**: zij stemden. **Dag V**: Wij besloten terug te slaan. It's...INDE-

PENDENCE DAY. (soon at your local cinemas).

✓ **Bent u** een lachende schoonheid met glinsterende oogjes, die maandagavond na 19.30 u. Alma 2 verliet samen met een tiental eerstejaarsstudenten, dinsdagnamiddag langs de fietsgraveerders voor Alma 2 wandelde met een vijftal vriendinnen en woensdagnamiddag rond 15.15 u op de trappen van de centrale bibliotheek zat met een tiental anderen, dan wordt u op dinsdag 8 oktober om 0.15 u in de Lido verwacht.

✓ **Bak** (wanneer???) 't schijnt dat Pinokkio zijn lul ook niet alles is.

✓ **Babs** aan den tap? Ambiance!

✓ **Rodenbach** finally rules.

✓ **Maandag 7 oktober** organiseert die Letzte Kerze een Dark Wair-Gothic-Dark Elektro party in de Cuythoek. Muziek door mensen van 'Kagan' op radio Scorpio. Inkom: 100 fr. start: 21.30 u.

✓ **Hoera**, de volkskeuken is terug. (H)eerlijk vegetarisch, elke woensdag om 17 u in Ginkgo Biloba, Vlamingenstraat 116.

✓ **Sagapou miga mou!** Mama agapou tinkori soul!

✓ **Als de apen** ervan eten zal 't wel lekker zijn volgens A.B. van Veto.

✓ **Licentiaat** wiskunde geeft bijles en begeleiding bij cursus wiskunde aan studenten uit wet., toegep. wet., econ., tew. hir., groep T. Ook groepsessie mogelijk. tel: 40.66.36.

✓ **Sancti**. Je kunt zien dat je je manieren houdt in Brussel. Een u welbekende goede ziel.

✓ **Thierry** toch, al die dt-fouten, was het zo laat?

✓ **Peter**, help, ik kan ook deze week weer niet garanderen dat het aan jou opgedragen editoriaal er zal komen, misschien kan ik dat in natura goedmaken (etentje bij het beëindigen van je eerste hoofdstuk, weet je nog?) Gelieve mij dus niet weér de huid vol te schelden volgende week, wanneer dit met bescheiden

middelen gefabriceerde blaadje onder je ogen verschijnt.

✓ **Noemen** ze dat nu al een etentje?

✓ **Of een koeckenbak** natuurlijk.

✓ **Vrouwen**, rep u naar Veto voor de fotograaf met zijn groot massien.

✓ **Dringend gezocht**: telefoonhandleiding voor Veto-sekretaris

✓ **Donderdag 10/10** start de Wina-mondharmonika cursus. gemotiveerde kandidaten die de zeven lessen willen volgen kunnen inschrijven bij Bert Vander Meeren, Naamsesteenweg 100.

✓ **Gezocht**: sterke, gevoelige en warme handen om zere knieën en andere verstijfde lichaamsdelen van Veto-medewerkers te komen masseren. Tafel niet verplicht, maar wel aan te raden wegens 'omvervallingsgevaar'.

✓ **Gezocht**: tolk met goede noties Portugees.

✓ **Weltra** in de Studio's: 'Seven: the sequel'.

✓ **'Verloren'** cursussen gevonden in doos aan de Standonckstraat 5, bevattende: cursus 'Algemene statistiek', 'Makro-economie I en II', 'Sociologie', alles af te halen bij Veto.

✓ **Zeven** pressen worden gruwelijk vermoord in de universiteitstad L. Boven hun onherkenbaar verminkte lijken vindt de politie de met bloed geschreven woorden: 'Arrogance', 'Stupidity', 'Fat-assity', 'Cowardness', 'Impotence', 'Shortsightedness', 'Narrowmindedness'.

✓ **Een jaar lang gratis** onze voorstellingen bij wapen? Dat kan! Als jij de cultuurfreak bent die wij zoeken. Je ziet het wel zitten om onze strooifolders uit te delen, en om onze affiches

in het Leuvense te verspreiden. Je kan je welkijks even vrijmaken - tot april. Heb je bovendien telefoon en kan je over een wagen beschikken, dan ben je onze kandidaat. Waag je kans op een gratis jaarabonnement op nummer 23.84.27 of spring even binnen in de Romaanse Poort in de Brusselsestraat 63.

✓ **http://hagar.arts.kuleuven.ac.be/org/spora**. De verfrissende webpagina's van Sportraad.

✓ **De meerderheid** van de helft plus één van de nog overblijvende pressen verschanst zich op een extra OAV. Maar...the killer is inside.

✓ **Annette** en Michel zoeken voor de paas- en grote vakantie werkstudenten, die me helpen met de verbouwingswerken, in ruil voor kost en inwoon plus vakantie in Frankrijk (Mou-lins), tel. 013/77.30.21.

✓ **Zij** namen zijn studentenblad af. Hij besloot dat het welletjes was. Nu te koop op video. Charles Brogson in 'Death Wish VIII: Veto strikes back'.

JO MEUWISSEN bvba

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal. Videoschermen tot 4 m. **DISCOBAR EN CD's met of zonder D.J.**

016/201.301

agenda & ad valvas

DOOR HANS

MAANDAG
 20.00 u **KONSERT** Musica Transonic (Japanse underground), in Stuc, toeg. 200/300.
 20.00 u **FUIF** Taartavond, in Begijnhof 16, org. De Roze Drempel.

DINSDAG
 20.30 u **DANS** Crash Landing in Arenberginstuut, toeg. 200/300.

WOENSDAG
FUIF Uitpauze, in Alma 2, toeg. 60, org. U.P.
 13.00 u **DANS** Burundese percussie en dans, in Grote Aula MTC, toeg. gratis, org. Stuc.
 13.00 u **KONSERT** Openluchtkonsert, Uur Kultuur, in Kiosk stadspark, toeg. gratis, org. Kultuurcommissie KU Leuven.
 14.00 u **FILM** 'Le sings font la grimace', Belgische gangsterfilm uit 1972 van Louis van Belle met Ray Ventura, in Vlaams Filmmuseum, toeg. 50/30.
 20.00 u **FILM** 'Les Tueurs Fous', in Vlaams Filmmuseum, Vander Kelenstr. 30, toeg. 50.
 20.00 u **FILM** 'Le sings font la grimace', Belgische gangsterfilm uit 1972 van Louis van Belle met Ray Ventura, in Vlaams Filmmuseum, toeg. 50/30.

20.30 u **DANS** Crash Landing in Arenberginstuut, toeg. 200/300.

20.30 u **KONSERT** Walter Boeykens ensemble, in St. Geertruiker, Halfmaartstraat, toeg. 400, org. Festival van Vlaanderen.

DONDERDAG
 20.00 u **DANS** Video- en dansvoorstelling, in Pangaea, toeg. 75/100.
 20.00 u **KONSERT** Marwan Zoueni: 'La voix du Liban', in Konzertzaal Lemmensinstituut, toeg. 250/200.
 20.30 u **DANS** Crash Landing in Arenberginstuut, toeg. 200/300.
 20.30 u **KONSERT** Meesterwerken uit de 20e eeuw 'Il Novecento', in Grote Aula, St. Michielsstraat, toeg. 600, org. Festival van Vlaanderen.

VRIJDAG
 19.30 u Drempelweekend in Cassepiere, vertrek aan het station, org. De Roze Drempel.
 20.30 u **DANS** Crash Landing in Arenberginstuut, toeg. 200/300.

ZATERDAG
 14.00 u **KONSERT** Futuristengefahr, in hoofdingang Arenbergkasteel, Heverlee, toeg. 100, org. Festival van Vlaanderen.

Alfa
 • 09/10 om 20.00 u: Bowling - Life Style.
 • 10/10 Uitslap Museum Midden-Afrika in Tervuren, info op Alfa-perma.

BIOS
 • 07/10 om 22.00 u: Southern Transfer T.D. in Lido. • 10/10 om 20.00 u: Schachtenkonvent, in Ambiorix.

Crimen
 • 07/10 om 22.00 u: OpeningsT.D. in Rumba.

Ekonomika
 • 08/10 om 20.00 u: Onthaalkantus, in Waalberg.

EOOS
 • 07/10 om 22.00 u: Fuij, in Samambaa.

Geologische Kring
 • 08/10 om 22.00 u: Openings-TD, in Albatros.

Germania
 • 07/10 om 20.00 u: Cocktailavond 1e lic.

20.30 u **KONSERT** Futuristengefahr, BRTN-filharmonisch orkest o.l.v. A. Ostrovsky, in Centrale werkplaats NMBS, Diestsesteenweg, Kessel-Lo, toeg. 600, org. Festival van Vlaanderen.

21.00 u **FUIF** Nacht van de vrij(e)zinn(ig)en, in de Blauwe Schuit, Vismarkt, toeg. 100/150, org. Humanistisch Vrijzinnig Vormingswerk.

ZONDAG
 10.00 u **DEBAT** Europeaan zijn vandaag, Magda

Historia
 • 08/10 om 18.00 u: Eerste Kringvergadering, in MSI 00-28. • 08/10 om 20.00 u: Film 'Rob Roy', in MSI 00-28, toeg. gratis. • 10/10 Barbecue aan 200/250 in tent, met optredens om 11.30 u, 13 u, 15 u, 17 u en 19 u, in parking Letteren, toeg. gratis.

Kanonika
 • 10/10 om 20.00 u: Algemene Vergadering.

Katecheka
 • 15/10 Doopfuij, in Cuythoek.

KLIO
 • 08/10 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in 's Meiersstraat 5. • 10/10 om 21.00 u: Kantus, in 't Plectrum.

LBK
 • 08/10 om 21.30 u: Boer-verbod?-fuij, in Corso. • 10/10 om 21.00 u: Jeneveravond, in Gnorgl.

Medica
 • 07/10 om 22.00 u: Westvlaamse avond, in Doc's Bar. • 10/10 om 22.00 u: Grote Medica Fuij, in Lido. • 13/10 Klassieke Avond, Trap-

Aelvoet & Jef Van Gerwen, in Ramberg (Naamsestraat), org. Agalev.
 11.00 u **KONSERT** Ora-classics: vrouwelijke componisten, in KC, Oratorienhof, Mechelsestraat, toeg. 200.

MAANDAG
 22.30 u **FILM** Brothers Quay: Streets of Crocodile en Peter Delpeut: Lyrisch nitraat, in Stuc, toeg. 100/150.

pist, in Doc's Bar. • 14/10 Posterbeurs, tot 17/10. • 14/10 Oostvlaamse avond, in Doc's Bar.

Medisoc
 • 08/10 om 22.00 u: Medisoc-night, in Wink.

Pedagogische Kring
 • 07/10 om 22.00 u: Kringvergadering.
 • 10/10 om 21.00 u: Bluesnight, voor 5 blauwe M&M's, in Kaffiaer.

Psychologische Kring
 • 08/10 om 22.00 u: Openingsfuij, in Lido.

Romania
 • 09/10 om 21.00 u: Opening

VRG
 • 07/10 om 20.00 u: Kroegentocht eerste kan.
 • 09/10 om 22.00 u: OpeningsT.D. in Corso.

VTK
 • 07/10 om 12.00 u: Broodjesmiddag in het museum. • 10/10 om 19.00 u: FeMe-avond, in Waalberg. • 10/10 om 22.00 u: Openings-TD, in Waalberg. • 10/10 om 22.00 u: Cocktails, in 't Elixir.

"Ik ben een cowboy die niet graag op zijn paard zit"

De film 'Gaston's War' is gebaseerd op een waar gebeurd verhaal naar het gelijknamige boek van Allan Mayer. Hierin wordt de geschiedenis van een Vlaming verteld die samen met vele anderen tijdens de tweede wereldoorlog door de Engelsen werd opgevoerd om de Duitsers te misleiden. Tussen de soep, de 'mexican grill', de kaas en diverse blikjes frisdrank sprak Veto met de regisseur, zijn handdoek en zijn aksent.

Robbe De Hert: «Tijdens de toernee van 'Toto Le Héros' in Amerika werd het boek 'Gaston's War' aangeboden. Op een gegeven moment hebben ze mij dat laten weten met de vraag daar een film over te draaien.»

Veto: Het was dus een opdrachtfilm?

De Hert: «Opdrachtfilm? Wat wil dat zeggen? Het enige verschil, schat, is wanneer de film toch nog naar iemand anders zou gaan, je er dan nog van kunt weggaan, maar op een gegeven moment klopt dat toch niet meer want dan ben je zodanig met die materie bezig dat zij van u wordt, opdracht of geen opdracht.»

Veto: Wat was uw motivatie bij deze film?

De Hert: «Ik ben geboren in '42 en ik weet nog een paar dingen over de oorlog.

'Gaston's War' is eigenlijk een overdreven heroïsch jongensverhaal, maar wat mij interessanter was dat de tegenspelers in dit geval de Engelsen waren, terwijl je de Engelsen toch altijd ziet als de goede partij, de gentlemen. Hier blijkt plots dat ze met hun bureaucratie duizenden mensen hebben verraden... Ge weet, ik ben geboren in Engeland en in '49 zijn wij verhuisd naar Mortsel. Ik sprak dus Vlaams maar met een Engels aksent. De Engelsen en Canadezen hebben heel hard huis gehouden in Mortsel, zij hebben onder andere een vliegtuigfabriek willen bombarderen, maar raakten daarbij twee scholen. Mortsel haatte de Engelsen en elke dag dat ik naar school ging en Antwerps sprak met een aksent kreeg ik een pak rammel.»

Veto: Is de rode draad door veel van uw films zoiets als 'een jonge gast die vecht'?

De Hert: «Zegt ge nu dat ik een pedofiel filmer ben? Ge moogt toch als ge vijftig zijn verliefd worden op Werner De Smedt (Wit-tekerke-BV en hoofdrolspeler in 'Gaston's War', mvd) zeker? Nee, de enige rode draad is dat ik graag straffe verhalen vertel, en hoe straffer de verhalen, hoe meer de filmkommissie ergeten is. Maar dat is dan natuurlijk de motivatie om het toch te doen. Pas op, ik regisseer niet graag. Dat meen ik echt. Ik ben een beetje als die cowboy die niet graag op zijn paard zit. Wat ik wel fantastisch vind, is het idee. Maar alles wat daartussen zit tot drie weken na de première is miserie, negentig procent van de tijd over geld zeveren.»

«Filmen is een absurde stiel, maar langs de andere kant is het fantastisch hoe zo'n ding tot stand komt. Dat doet mij denken aan een heel ouderwets ambacht, met allemaal mensen die te lam zijn om te gaan werken van 9 tot 5, met veel te veel ziel en het minste dat ge verkeerd doet staat ge erop. Ik bedoel, ge kent toch de uitspraak "Mag je de vader en moeder vermoorden om een film te maken?" Antwoord: "Ge zult ze vermoorden om een film te maken!" Ik film niet graag, maar het wil niet zeggen dat als ge niet graag met een vrouw neukt dat ge dat dan ook niet doet. Jaco Van Dor-mael zegt het zelf: "Als ge een film maakt moet ge eigenlijk zin hebben om vijf jaar lang op hetzelfde latje kauwgom te knabbe-len.»

«Aan 'Gaston's War' ben ik nu al drie jaar aan het werken. Voor een film is dat relatief kort. Aan 'Daens' bijvoorbeeld heb ik zes jaar gewerkt.»

Veto: Zit u dat hoog, dat u uiteindelijk de film

"Veto, is dat van vetorecht?"

uit handen gegeven hebt?

De Hert: «Luistert schat, ik heb een paar jaar geleden een boekje geschreven dat heet 'Drinkend Hert bij zonsopgang' en ik ben nu bezig met een tweede boek, 'Drinkend Hert in het nauw'. Daar staat alles in. Enerzijds was het natuurlijk heel flatterend dat die film zo'n suks was en in feite was het ook een lange neus tegen de filmkommissie die de film gedurende jaren heeft tegengehouden, maar anderzijds ben ik niet te spreken over de inhoud, over de laatste twintig minuten. Kijk, er zijn drie fouten gemaakt in die film. Eén, die film had 'Priester Daens' moeten heten in plaats van 'Daens' want in het buitenland denken ze dat het een film is over dansen. Twee: ik zou nooit een film gemaakt hebben met Jan Decler, hoewel de Jan een van de grootste acteurs is die ik ken...»

Veertigduizend

Veto: Waarom niet?

De Hert: «Schat, ik weet niet, maar Daens was er een heel ander tipe dan wat ik gedacht had, in de eerste plaats dacht ik aan Rik van Nuffel of Frank Aendenboom. Het grote probleem van priester Daens was dat hij niet los kwam van zijn kleed, terwijl ik vind dat Decler nu teveel een vrijheidsstrijder is uit Latijns-Amerika. Het derde punt was dat ik een ander einde voorzelen had. Kijk, ik vind het belangrijkste in heel die affaire het sterfbed van Daens, maar noch de producent noch de regisseur wilden die scène erin. Wij hadden daar nochtans heel schone voorbeelden van. Stel u voor: Daens ligt op zijn doodsbed en iedereen probeert hem van zijn ongelijk te overtuigen, ze wilden hem zijn verleden doen afzweren. Het kwam erop neer dat ze zelden: "Voilà, ge krijgt het Hellig Oliesel als ge zegt dat ge spijt hebt!" Ge moet u dat voorstellen, die pastoor ligt in zijn bed, die kan amper nog bewegen en ze zeggen: "Als ge knikt is het in orde." Maar Daens reageert niet tot daar plots Nette binnenkomt en vraagt of ze mag trouwen met die socialist, en dan ineens plotseling ziet ge een close-up van zijn hand die bibbert en een kruisje maakt... Dan krijgt toch heel die zaal ne stjuve en dan heb je meteen ook de essentie van het verhaal: die pastoor zegent het huwelijk van een katolieke en een socialist. Maar de voornaamste reden dat ik 'Daens' niet heb gemaakt zult ge in mijn boek wel vinden.»

«Ik wou vroeger filmster worden, geen

akteur. Op mijn dertien jaar vroeg de beroepskeuze — het PMS bestond toen nog niet — wat ik later wilde worden en ik had gezegd: "polies, journalist of filmster." Mijn ouders kregen een paar weken later een brief: "Uw zoon heeft teveel fantasie. Stuur hem alstublieft naar een beroepschool." En zo heb ik alle scholen van Antwerpen afgedweld. 'Blueberry Hill' gaat over die periode.»

«Ik heb in mijn leven veertigduizend films gezien, ik schat zo'n duizend per jaar. De allerbeste film die ik gezien heb, is een Braziliaanse film 'De Geweren', van Rey Guerra. Een fantastische low-budget film, met drie miljoen gemaakt, over een prediker. De regisseur heeft die film gefinancierd met het maken van soft-pornofilms. In Brazilië is het namelijk heel moeilijk om politieke boodschappen te verwerken in films en het schijnt dus dat de meeste politieke boodschappen in seksfilms zitten. Ik vind dat goed! Voor mij mag VT4 blijven bestaan als ze af en toe ook nog iets zouden zeggen. Wat ge daar nu ziet, is nog erger dan bij VTM. Bij VTM mag je de stommerik uit-hangen en bij VT4 de onnozelaar. Pas op, dat is allemaal de schuld van de verwaandheid van de BRTN. Die hebben dertig jaar met hun neus in de modder gezeten, en ik mag dat zeggen want ik heb daar jaren gewerkt. Er is een gezegde: 'VTM is een storing van de eter', terwijl ze bij de BRTN allemaal in de koma liggen.»

Veto: U hebt altijd problemen gehad met de filmkommissie. Momenteel echter lijkt een en ander voorbij, u draait geregeld films, werkt met goede acteurs... Wordt het niet eens tijd dat u opnieuw een beetje herrie schopt?

De Hert: «Kijk schat, ge kunt beter van uw kloten maken met film dan zonder. Ge weet toch wat mijn grote droom is? Ik wil absoluut een film maken over de laatste tien dagen van Jezus Kristus, maar dan in cowboyversie. Daar heb ik dertig jaar geleden al over gesproken. Een film over Kristus met prinses Paola als Maria-Magdalena. Heel dat verhaal over Jezus is natuurlijk flauwekul. Maar het officiële verslag vind ik heel boeiend, waarom die Romeinen Kristus echt aan het kruis genageld hebben. Wat mij interesseert, is het grootste verhaal aller tijden tegen te spreken. Maar dan zit je natuurlijk met het eeuwige probleem, hoeveel compromissen maak je en wat kun je nog vertellen? Misschien wordt het wel eens tijd dat ik van mijn kloten maak ja. Maar ik heb natuurlijk geen klagen, ik

werk met fantastische acteurs: Clive Swift, de Richard uit 'Keeping Up Appearances', Sylvia Kristel, de madam die Emanuella gespeeld heeft... Moest Gaston die film zien, hij valt dood. Want ik dramatiseer natuurlijk heel veel. Een man als Peter Firth, die nog gespeeld heeft in 'Tess' van Polanski en in 'The Hunt for Red October', dat zijn natuurlijk gevestigde waarden.»

(foto Dirk Bernard)

Schaamteloos

Veto: Naar aanleiding van 'Elxir D'Anvers' vroegen wij ons af of u een beetje de vaderfiguur wil zijn voor de nieuwe Vlaamse film?

De Hert: «Dan toch de boze vader.»

Veto: U voelt zich niet echt geroepen uw aandacht over te dragen op de honderd jonge mensen die op de filmschool een moord zouden plegen om een film te kunnen maken?

De Hert: «Dat is al een grote fout, hé schat, op de filmschool mogen geen honderd mensen zitten. Hoe kun je nu aan honderd man scenario aanleren? Dat is gewoon onmogelijk. En die directeur staat er dan maar te stoefen dat hij de meeste leerlingen heeft! Als ge nu aan honderd man vraagt om een kortverhaal te schrijven? Wat wilt ge dan dat ik doe, wie gaat dat allemaal lezen? En ge moet daar dan nog iets zinnigs over vertellen ook. Ik ben tegen filmscholen, zo simpel is dat. Ik vind trouwens dat ze daar veel slechte manieren leren. In plaats van te leren werken zonder middelen leren zij werken met grote middelen, ik ben daar absoluut tegen.»

Veto: Vandaar het Elxir D'Anvers-project?

De Hert: «Wij wilden een soort van atelier opstarten, samen met Stijn Coninckx. Pas op, 'Elxir D'Anvers' blijf ik een heel goed idee vinden, alleen had ik in die mannen hun kontrakt moeten laten zetten dat, wanneer ze over het budget gingen, ze zelf moesten bijbetalen, want nu zit ik met een kroket van vijf miljoen. Ik had gedacht dat ze een filmpje zouden maken met een jeep met wat materiaal in. Op een gegeven moment echter kom ik voorbij de set en daar staan vier kamions, allé, zwanst na nie... Dan wilden ze in een klein kamertje gaan draaien: er stonden zoveel statieven dat de acteurs zelf niet meer konden bewegen en dan vinden zij dat ze gelijk hebben, allé, allé, schaamteloos, dat zijn ze, schaamteloos!»